

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIL. KER., ROKK SZILÁRD-UTICA 19

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 443-26, JOZS. 334-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELFŐLS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes száma ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 3 francia francs

TELEFONOK VASARNAP-ELUTANTÓL
REGGELIG: JOZSEF 303-50, JOZSEF 310-10

VII. évfolyam

Budapest, 1928 január 2

1. szám

Mussolini 1928-ra nagy politikai eseményeket jósol

Vasárnap elfogatóparancsot adtak ki Káldor Elek és sógora, Vas István ismert budapesti részvénytársasági igazgatók ellen, akik többszázezer pengő elsikkasztása után együtt szöktek külföldre

Káldor a Newyork-palotában levő írógépvállalat, Vas István a régi Wirth-féle autókereskedelmi rt. igazgatótulajdonosa. — A két igazgató külön és együtt is követett el csalásokat

(A Beggel tudósítójától.) A vizsgálóbíró vasárnap elfogatóparancsot adott ki két ismert budapesti részvénytársasági igazgató, Káldor Elek, a Newyork-palotában levő írógépvállalat és írógépkereskedelmi vállalat tulajdonosa, továbbá sógora, Vas István, a Wirth-féle autókereskedelmi részvénytársaság igazgatótulajdonosa ellen.

A két ismert és tekintélyes részvénytársasági igazgató szökése és körözésének elrendelése nagy föltűnést kelt a fővárosban, ahol Káldor Elek elutazásáról már egy héttel ezelőtt tudtak — különösen kereskedői körökben —, de senki sem gyanította, hogy utazása tulajdonképpen szökés, amelyre sógorával, Vas Istvánnal együtt az üzleti életben elkövetett súlyos bűncselekmények miatt kényszerült.

A két igazgató együttes szökése két külön bűnügy

következménye. Vas István ügyében több följelentés folytán már néhány hét óta folytatta a nyomozást a budapesti rendőrség. Vas István, aki mindössze 30 éves és akinek atyja ismert budapesti bankigazgató, Karczag Istvánnal együtt tulajdonosa a Lázár-utca 7. szám alatt levő Wirth Emil-féle műszaki és autókereskedelmi részvénytársaságnak. A cég már több mint 10 év óta áll fenn és a kereskedelmi világban jó hírre volt. A Wirth-cég nemrégiben megállapodott a Dénes B. Rt.-gal, a Váci-uton levő autó- és traktorgyári képviselővel, hogy a Wirth-cég a Dénes-cégtől nagyobb tételekben bizonyíthatóan ártat kap. A bizonyítható szerződésben a Dénes-cég kikötötte, hogy a fölé kapott bizonyítható ártat a Wirth-cég köteles külön kezelni s eladások esetén a számlákat a Dénes-cég nevében kell kiállítani, hogy a fizetések a Hermes-banknál a Dénes-cég javára történjenek. Abban az esetben, ha a vásárlók készpénzben fizetnének, a Wirth-cég 24 órán belül köteles a befolyó összegeket a Dénes-cég javára befizetni. November 27-én történt, hogy a Wirth-cégtől rossz hírek terjedtek el kereskedelmi körökben, amire a Dénes-cég részéről dr. Berczik és dr. Hajós igazgatók, továbbá a Hermes-bank részéről Tibor igazgató rováncsolást rendeztek a Wirth-cégnél. A rováncsolás alkalmával megállapították, hogy a Wirth-cégnél 152.000 pengő és 2400 dollár értékű áruval kell elszámolni. E tartozás fűdözletét a Magyar Leszámlító- és Pénz-

váltóbank 100.000 pengőig bankgaranciát nyújtott a Wirth-cégért. A rováncsoló igazgatók azonban rövidesen megállapították azt is, hogy a 150.000 pengő és 2400 dollár értékű áru már nincs a Wirth-cég raktárában

és az árúért járó pénzt, noha ez ki volt kötve, az eladás alkalmával nem fizették be a Dénes-cég javára. Ezért a Dénes-cég ügyvédje, dr. Párkányi Frieges utján december 11-én följelentést tett a Wirth-cég két igazgatója, Vas István és Karczag István ellen. A rendőrségen dr. Szentlélek László rendőrtanácsos kezdte meg a nyomozást. A kibocsátott idézésre

a két igazgató közül azonban csak Karczag jelent meg a rendőrségen.

anot négy napon át tartott kihallgatása. Karczag igazgató ügyvédje, dr. Rendes Miklós a rendőrségi nyomozás során igazolta, hogy a bizonyítható szerződés megkötésekor külön kikötötték, hogy a Dénes-cég áruját Vas István igazgató kezeli és hogy az áruval mi történt, arról ennél fogva Karczag igazgatónak tudomása nincs. Karczag igazgató kihallgatását ezzel be is fejezte a rendőrség, amely azonban most már annál inkább érdeklődött Vas István igazgató hollié felől. Hozzá tartozói először azt a fölvilágosítást adták, hogy üzleti ügyekben külföldre utazott, nagyobb tőkét akar szerezni vállalatára számára és néhány nap múlva visszatér. Vas István azonban nem tért vissza, ellenben időközben újabb följelentések érkeztek elene a rendőrségre. Így a Schwarz Rudolf és Fia olajnagykereskedő cég följelentése szerint

Vas István eltűnése előtt az utolsó pillanatokban 23.000 pengő értékű árut vett a cég-

és az árut nem fizette ki. Följelentette Vas István a Cseh Iparbank is, amelynek följelentése szerint Vas István sógorával, Káldor Elekkel együtt a Wirth-cég egy 19.000 pengős csekkjét mutatták be a bankban azzal, hogy a csekket a Leszámlítóbank néhány nap múlva fogja kiutazni s erre előre kérték a 19.000 pengőt. A Cseh Iparbank be is vett a csekket, utóbb azonban kint, hogy a csekkre semmiféle fűdözlet nem volt. A nyomozás itt jött rá, hogy

Vas István bűncselekményeire sógora, Káldor Elek is bekapcsolódott.

Előre, vagy hátra

A hagyományok ápolásáról és tiszteletben tartásáról igen sokat beszéltek a legutóbbi esztendőben. Hagyomány volt az is, hogy újév napján a miniszterelnök tájékoztatja az országot politikájának legfőbb irányelveiről. Jó és okos hagyomány volt ez, még ha rossz és bolond is volt a politika, amelyet a hagyomány kötelezett a színvallásra. Elmult az új esztendő, de nem hallottuk a miniszterelnököt. A hallgatás valamikor bölcsességet jelentett. Ma csak óvatosságot. És amikor a miniszterelnök óvatosságot, a szakminiszter se lehet könnyelmű. De így is mondhatnók: ahol a véleménysszabadság legszébb erénye, hogy nem él ezzel a szabadsággal, ott a miniszter nem járhat elől azzal a rossz példával, hogy több szabadságot vesz magának, mint amennyit a polgárságnak engedélyez. Az újévi némaság teljes lett volna. ha Rassy Károly és Kállay Tibor miniszterviselt képviselő nem zavarja meg a csendet. Demokráciáról, szabadelvűségről, titkos szavazásról, a közhatalom korlátozásáról, egyesülési jogról és sajtószabadságról és nevesseket, barátaim, kinevezett képviselők szegényéről beszéltek a kormánypartí urak. Elfelejték és nem hánytorgatjuk föl nekik, hogy évekig semmit sem tettek hitük és meggyőződésük diadaláért. Nem lobbantuk szemükre, hogy hitükön és meggyőződésükön a legbrutálisabb erőszakot követték el és még csak föl se jaidultak, amikor lépten-nyomon megrugdosták ideáljaikat. Eljátszották a jogot, hogy higyjünk ösztinteségükben és komolyságukban. De a rosszak megjavulnak, ha szuggeralni tudjuk nekik, hogy jók. És a megbízhatatlanok megbízhatókká lesznek, ha előlegezzük nekik a szavahihetőséget. És végül: a becsületesség mindig szivesen hisz a becsületességben. Rajta hát: harsogjon messzire a demokrácia és szabadelvűség rekedtté szordírozott hangja. Kijátsák ok bele az ország ájuldozó telkébe, hogy a megújodásnak és föltámadásnak egyetlen erőforrása a nép akarat korlátlan megnyilatkozása és a nyugati eszmék diadalmas terjedése. Nem vagyunk kényeskedők és nem féltékenyek. Legyen úgy, mint Rassy mondja: valósítsák meg a szabadelvűség programját a szabadelvűség mai és egykori ellenségei. Adjanak ezek szárnyat az újáteremtő ideáloknak, akik harcban állottak a haladással. Briand szocialisták volt és ma egyik legerősebb oszlopa a polgári demokráciának. Lloyd George háborús politikája sokkal merészebb és kiméletlenebb volt, mint Asquith és ma Lloyd George a pacifizmus legteljesebb harcosa. A mult nem kötelez arra, hogy javíthatatlanok legyünk és aki fölismerte a jót, ne szegyeljen jót cselekedni csak azért, mert ennek előtte odaláncolta magát a rosszhoz. A szabadelvűség meg a demokrácia nem veszt értékéből, ha olyanok hozzák, akiknek a tenyerük kerges a reakciótól.

az 5 ügyeivel azonban még külön is kellett foglalkoznia a rendőrségnek. Vas István ügyében a nyomozás összes iratait a rendőrség áttette a királyi ügyészségre, amire dr. Molnár Ferenc vizsgálóbíró lefolytatta a vizsgálatot, amelynek során házkutatást rendelt el. Vas István cegénél szombaton tartották meg a házkutatást s ez alkalommal lefoglalták az összes könyveket, az üzleti levelezést és a főljegyzéseket és foganatosították a büntügyi zárlatot, amelyet a vizsgálóbíró a kar biztosítására rendelt el.

Büntügyi zárlat alá vették

Vas István Margit-körúti s Kerecsig, Iszós Visszagrádi-utcai, valamint Káldor Elek Alkotmány-utcai lakásán az ott talált összes értéktárgyakat. Mintán dr. Molnár Ferenc vizsgálóbíró közben értesült, Vas István és sógora, Káldor Elek szökéséről.

Vasárnap elfogatóparancsot adott ki ugy Vas István, mint Káldor Elek ellen több mint 200.000 pengő elcsikasztása miatt.

A rendőrség, amely vasárnap kapta meg az elfogatóparancsot, nyomban intézkedett a két igazgató körözése iránt. Ertesítették a határ-állomásokat is, Vas István és Káldor Elek azonban már nyilvánvalóan külföldön vannak. A rendőrség ugyanis megállapította, hogy amikor szökésük előtt a nagybör összegeket fölvetették, előzően egy napig Bécsben tartózkodtak és az adatok szerint Bécsben hamis utlevelet szereztek. Érdekes, hogy vasárnap reggel, amikor a vizsgálóbíró elrendelte Vas István körözését, „Nagy fizetésképtelenség a műszaki szakmában” címen a következő hír

jelent meg a lapok közgazdasági rovatában: „Egy jó hírű fővárosi műszaki vállalat jelentette be az Országos Hitelvédő Egyesületnél fizetési zavarait, a Wirth Emil műszaki és autókészkedelmi Rt. A cég passzívát 390.000 pengőt, aktívát 160.000 pengőt tesznek ki, a cég ma 50%-os ajánlatot tett hitelezőinek.”

Káldor Elek külön bűnügye

A következő: Mindenki ismeri Budapestén a Newyork-palotában azt a hatalmas kirakatot, amely mögött a csinos gépirókaisszonyok egész dandárja kopogott az írógépeken. Ez most a Káldor Kereskedelmi Részvénytársaság irodaberendező vállalata. A cég tulajdonosa, Káldor Elek igazgató több budapesti bankkal, többek között a Garancia Bankkal is üzleti összeköttetésbe lépett olyképen, hogy kölcsönöket a bankok számára engedélyezte. Ilyképen a hitelbe adott áruk után a vásárlók a részleteket a banknak fizették, a bank viszont a céget egy összegben előre fizette ki. Utóbb kiderült, hogy

Káldor ugyanazon követelését több banknak is engedélyezte, sőt nemlétező követelésekre is pénzt vett föl.

Ugyanakkor, amikor Vas István ellen följelentést tettek a rendőrségen, ezek miatt az üzletemek miatt Káldort is följelentették. Káldort is beidézték a főkapitányságra, de éppen úgy, mint sógora, ő sem jelent meg s így hamarosan kiderült, hogy együtt tűntek el Budapestről, mintán a bankokban együtt vettek föl jelentékeny összegeket. Így történt, hogy Vas István és Káldor Elek vasárnap már együtt szerepelnek a vizsgálóbíró elfogatóparancsában.

sommiféle érdemleges munkát nem tes elvégezni.

A parlament több időt töltött szabadságon, mint munkában. Láthatjuk, hogy a kormány az 6 mammuttöbbséggel képtelen elővenni a dolgokat, a törvényhozás munkaképtelen. Itt van a valorizációs pörök sorsa. Egy mammuttöbbség, amely akként végrehajt törvényhozási feladatát, amint a miniszterelnök órával a kezében elgúrja, kényes és immár harmadszor elhalasztani ennek a tárgyalását, holott a pörök ezrei, a kisvesszőciák ezrei

várják a bírói igazságszolgáltatástól azt, amit nem tudnak megkapni a törvényhozási bölcsességtől.

Amikor be kellett mutatni azt az ígervényt, amelyet a választások alkalmával a kormány és pártjai szerződöbáltak és éppen az ellenzék vehemens föllépése következtében kiderült, hogy ez csak

értéktelen kortesigéret

volt. Hangzottattuk, hogy az adófizető polgárok adóföllérei nem aravallók, hogy bukkott vállalatokat szándékoznak vele, csak azért, mert a bukkott vállalatok igazgatói nem akarnak megbújni. Ott voltak, amikor a közszabadsággal, a saját függetlenségükért kellett harcolniuk, amikor az adminisztráció visszaéléseivel szemben meg kellett védeniük az egyes polgárok jogait, szabadságát és existenciáját. Nezzünk szembe az ugynevezett belső konszolidációval. Megengedem, hogy az utca rendje helyre van állítva. Bár az utolsó hetek eseményei ebben a tekintetben bizonyos ketyelkeket támaszthatnak olyanok lelkében,

akik az utca rendjét nem abban látják biztosítottak, hogy esetleg rendezavarások ne legyenek, mert azok mindenütt előfordulhatnak, hanem abban látják, hogy a törvény ereje kíméletlenül érvényesíttetik mindenkiel szemben.

El kellett tűrnünk, hogy állampolgárokat megellessen akadályozni polgári jogaik gyakorlásában, testi épségüket veszélyeztetni lehessen és utólag nem látnak, hogy csak egyre is lesújtott volna az igazságszolgáltatás keze azok közül, akik ezeket a cselekményeket átjárni jótételek mellett alkották. Csak az volna az állami élet konszolidációja, hogy az ember nyugodtan mehetne az utcán? Mi a belső szolidáció szempontjából magasabb igény, támasztunk. Mi akkor fogjuk a belső konszolidációt elérteni látni, ha az államfői jog idő és terjedeleme szempontjából precíz, szabályozva lesz, ha a törvényhozás azokra az alapokra lesz fektetve, amely minden kulturálm bázis:

a titkos és szabad választás.

— A jog uralma megköveteli az erkölcs uralmát is. Ha azt látjuk, hogy újra az erkölcs lett az irányítószere akkor el fogjuk fogadni, hogy a belső konszolidáció helyreállt. De amíg azt látjuk, hogy

a közéleti tisztesség soha olyan mélyre nem süllyedt, mint napjainkban,

amikor azt látjuk, hogy egy nagy rászórá tettek a magyar közéletet: akkor ne hivatkozzunk az utcán szabadon járás-kelésre, mint a konszolidáció ismérveire.

(Folytatása a 4-ik oldalán.)

Az újév politikája az ellenzéken, sőt a kormánypárton is a szabadelvűségben látja Magyarország igazi érdekét, egyetlen útját

Rassay újévi beszéde a közéleti tisztesség süllyedéséről, külpolitikai izoláltságunkról, a törvényhozás munkaképtelenségéről és a közeli nagy európai átalakulásról. — Kállay Tibor is lenézi a kinevezett képviselőt, titkos választást és szabadságjogokat remél 1928-tól

(A Reggel tudósítójától.) A Független Nemzeti Demokrata Párt kerületi szervezeteinek sokszázan megjelent képviselői üdvözölték újév alkalmával a Központi Demokrata Kör nagytérben a párt elnökét és vezérét: Rassay Károlyt.

Dr. Baracs Marcel

képviselő üdvözölte a pártelnököket. Azt halljuk azoktól, akik a sorsunkat intézik: amikor a mennyboltzat leszakad, akkor mindenkinek a cserepe összetörik. Ez az északadás nem lehet teljes, amikor azt látjuk, hogy a szegények cserepe összetörik, de

vannak szabadalmazott egyének és osztályok, amelyeknek virágváza és gyümölcsfalai épen maradtak, teli virággal és teli gyümölcselel.

Ezután

Rassay Károly

mondta el újévi beszédét:

— A mai sivárságban ez a párt hű maradt régi tradícióihoz. Nem esetély dolog, amikor a közügy iránt nagyon kevés az érdeklődés, amikor a kenyérkeresés gondja köti le az embereket, évek óta ez a tábor az, amely

a mindennapi kenyérhajszából föl tud emelkedni minden percben,

Endreiné főzőiskolájában

január 10-én
írásnyomok és urileányok
számára:

új tanfolyam kezdődik

Beiratkozás:
naponta 3-6 között Erzsébet-
körút 58. III. 19

hogy tanújelét adja a maga elvűségének, lelkesedésének és idealizmusának. Ha körül nézünk a magyar közéletben, lassanként azt látjuk, hogy csak rabzolgatatók vannak és rabzolgatatók és prostitúáltak, akik kellek magukat és legfőkébb

az árról beszélnek.

amelyek eladók magukat. Elmondhatom, hogy ellenzék nehezebb körülmények között még nem működött. Soraink megrikultak. Nem a munkaerőjét sajnáljuk az átfutóknak, mert azt vajmi keveset látunk a multban, de sajnáljuk ezt a lépésüket azért, mert a társadalmat kiábrándítják, hogy nem érdemes a közért küzdeni, hanem oda kell menni, ahol a hatalom,

ahol a politikai működést közvetlen aprópénzre lehet fölváltani.

Nehéz volt a helyzetünk azért is, mert a gazdasági élet napról-napra jobban megromlott. Nemesak azért, mert a kenyérkeresés lehetősége romlott meg, hanem, mert azt látjuk, hogy napról-napra pusztulnak a független polgári existenciák, amelyek a független, szabad ellenzéki politika bázisai lehetnének. Gyűléseket tartani jóformán csak itt lehetett a fővárosban. És nem is ott dől el a dolog, hogy a főszolgabíró nem engedte a beszámolóit megtartani, hanem elűntek azok a független existenciák, amelyek merék vállalni, hogy összehívják és részesei legyenek egy ellenzéki gyűlésnek. Érezzük, hogy a tömeg velünk van. A közelmultban elmúlt két közéleti választás,

a hődmézvási helyi és a debreceni mutatja ezt. De azt is nagyon jól tudjuk, hogy ezek az eredmények csakis ott érvényesülnek, ahol a titkos szavazás megváltja a választópolgárt a hatalom terrorjától. Megnehezíti az ellenzék munkáját a parlament folytonos szünete is. Példátlan dolog, hogy egy parlament, amelyben a kormány olyan hatalmas többséggel rendelkezik, hogy ellenzékéről alig lehet beszélni.

ROYAL ORFEUM

fönnállása óta legnagyobb sikere

januári műsora

HITEL:

értékpapírokra, autóra, zongorára, szőnyegre és kereskedelmi árukra

BANK ÉS ÁRUFORGALMA

V. Nádor-utca 20. Telefon 108-84

Mussolini 1928-ra nagy politikai eseményeket jósol

Az olasz miniszterelnök újévi nyilatkozatában a világbéke hirdetőinek sorába állott

London, január 1.

jósol.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A „Sunday Chronicle” vasárnapi száma közli Mussolini újévi nyilatkozatát. Az olasz miniszterelnök az 1928. évre nagy politikai eseményeket

amelyek végeredményben az egyes nemzetek közötti közöledést fogják létrehozni. A háborúban elvesztett erkölcsi egyensúly újból helyreáll és a nemzetek újból megértik majd egymást.

Világvárosian forgalmas, fényes és könnyelmű Szilveszter-éjszakája volt Budapestnek az idén

„Pezsgős Szilveszter volt az idejé” — mondják a kávéházak és éttermek tulajdonosai, akik háromszor annyi forgalmat csináltak, mint tavaly és valamennyien nagyon megvoltak elégedve az idel Szilveszterrel

(A Reggel tudósítójától.) Aki Szilveszter éjszakáján végigment az Andrássy-úton vagy a Nagykörúton, felejthetetlen látványban volt része: a hófolt fehérítő uton, a transzparensok színes fényében,

amelyek ezúttal kivételesen egész éjszaka működtek,

sűrű és sűrű autó és kocsis, ezer és ezer ember vonult különböző irányban, de ugyanazon cél felé, hogy vidáman bucsuzzon el az öszenedőtől és fogadja az újat, amely — mindig reméljük — szebb lesz, jobb lesz a réginél. A világvárosi kép, amelyet Budapest-utcai ezen a szép téli éjszakán mutattak, nemcsak külsőségnek volt tekinthető, mert Budapest idejé Szilvesztere valóban világvárosi méretű volt.

„Pezsgős Szilveszter volt az idejé”

— mondják a kávéházak, mulatók tulajdonosai, akik legnagyobb örömmel a legteljesebb megelégedéssel beszélnek az idejé Szilveszteréről:

15 év óta nem fogyott annyi pezsgő, főm bor Budapesten, mint ezen az 1927-es Szilveszter-éjszakán.

A Szilveszter már a délutáni órákban megkezdte az utcák és az üzletek forgalmát. Azt az üzletet, amely a legnagyobb forgalmat remélhette volna a Szilveszterről: a virágkereskedést az idén katasztrófális veszteség érte.

A virágok a legutóbbi rendkívüli hideg napokban nagyrészt elfogytak,

a megmaradt dru pedig ennek következtében annyira megrágták, hogy a virágkereskedések a szokásos forgalomra ötdöréssel sem tudták elérni. Talán éppen ezért volt nagyobb a kereslet a csokoládéban, cukorkákban: a Gerbeaud, a Lukács és a többi nagyobb cukrászdák átlagban 150%-kal nagyobb forgalmat csináltak, mint az elmúlt esztendőben. „Nagy” Szilveszterük volt a színházaknak is. A színházak — az Opera kivételével — valamennyien két előadást tartottak Szilveszter estéjén. A páholyok és szőlyesorok nagyobb részt frakkos és szmokingos urakkal, estélyi ruhás hölgyekkel teltek meg. A Nemzetben 1/8 órák a „Don Cezár de Bazan” került színre, amelyet 1/11 órai kezdettel követett a „János vitéz” — Fedák Sárvál. Amikor Zsazsa híres és kedves régi szerepében a színpadra lépett, a közönség lelkesen ünnepelte, a szőlyék publikuma fölkel a helyéről, előre-

ment a rivaldái s úgy tapsolt Zsazsának, úgy, hogy a zenekarnak meg kellett állnia és az előadás néhány percre félbeszakadt. Az Operában a „Denevér”-t játszották, a Vígsházban este a „Postáskisasszony”-t, éjjel a „Templom eger”-t, a Belvárosban kétszer a „Nász-éjszaka”-t, a Magyar Színházban ugyancsak kétszer a „Maoskát”, a Fővárosi Operett-színházban kétszer a „Finom kis család”-t, a Király-Színházban este a „Mersze Mary”-t, a Városban este a „Ciránykirály”-t. 1/12 órai kezdettel pedig mindkét helyen kabareélőadás volt. A kabarek, valamint a Royal-Orfeum is

két előadást tartottak és Budapest valamennyi színháza mindkét előadásban az utolsó helyig megtelt.

Szilveszteri kabaré volt minden nagyobb moziban, valamint a Zenekademián és a Vígadában is. Az előkelő dunaparti szállodák éttermében minden asztalt előre lefoglaltak, feltűnő volt azonban, hogy az asztaloknál nem az ismert törzsközönség ült ezen az éjszakán. A Ritzben meg lehetett hallani egy-két asztalnál angol és francia beszélgető annak a jelöl, hogy a szállodában külföldi vendégek is laktak, a Hungáriában azonban már teljesen ismeretlen alkalmi vendégek hallgattak Magyar muzsikáját.

A Carlton piros termében vidám hangulatban láttunk néhány arisztokratát és vidéki földbiratókat. A körüti és Andrássy-úti kávéházakban papírszaksos, lufballonokat eregető közönség szórakozott. A Newyork-kévház bejárata előtt már az esti órákban 16 rendőr állott és csak turnusokban bocsátották be a kávéháza a tömegekben érkező közönséget. Az éjszaka estélyének a nagy premicéről ismert közönsége adott itt egymásnak találkozózt, az éjszaka folyamán öt-hatban ült ki és telt meg ismét a kávéház. Mintegy

5000 ember fordult meg a kávéházban,

ezek közül azonban 1000 semmit sem fogyasztott, mert helyet sem kapott. Délelőtt 11 órákor még többszáz éjszakai vendég ült frakkban és estélyi ruhában a kávéházban, amelyben

2800 levest, 2800 kávé és 476 üveg pezsgót

— a tavalyi mennyiségnek mintegy háromszorosát — adtak el Szilveszter éjszakáján;

300 millió korona volt a lözög.

Az Emke-kávéházban Kurina Simi zenéje mellett mulattak a közönség, a Royal-szálloda összes éttermel, kávéháza, pálmakertje sem tudta befogadni az érkezőket az Abbaziába és a Kovácsba mindenki betört kis időre — általában ezen a Szilveszter-éjszakán nemcsak a színészek pendültek, hanem a közönség is, mert egy-egy mulató társaság három-négy helyre is betört az éjszaka folyamán. A Japán-kávéházban, amelynek a képzőművészek a leg-

szorgalmasabb látogatói, még reggel 9 órákor is voltak éjszakai vendégek. Általában az állapítható meg, hogy a hangulat kitűnő volt, a mulatókat csak az érintette kellemetlenül, hogy a legtöbb helyen reggel 4 órákor elnémult a zene. A kávékosk is erősen sérelmesnek találják, hogy a hatóság csak azokon a helyeken engedte meg 4 órán túl is a zenét, ahol kabarezerű műsori is adtak. A Gellért-szálló éttermében nívós kabareélőadás volt, a Pannóniában Rádics Béla, az Ostendében Vörös Feri muzsikáltak. A legnagyobb probléma különben a kávékosk számára a zene volt, mert egy-egy nívósabb zenekar 700—800 pengőt is elkért az egyetlen estére, a kávékosk pedig, akik

nem nagyon bíztak abban, hogy a Szilveszter sikerüljön fog,

nem szívesen kockáztattak ilyen nagy összeget. Utólag természetesen kiderült, hogy érdemes volt a kockázat, mert ahol egy híresebb zenekar játszott, ott egyetlen hely nem maradt üresen.

A Gellért-szállóban

az artisták rendeztek nagy estélyt, amelyet éjfélől hajnalig rengeteg móka és produkció tarkított. Az estély közönségéből sokan mentek át az éjfélutáni órákban a szálló lampionokkal és színes girlandokkal feldíszített éttermébe, amelyet még soha ennyire zsúfolásig meg nem töltött az estélyiruhás, szmokingos közönség, mint 1927 Szilveszterén. A Belleveben államtitkárok és lőpóvárosi bankvezérek mellett írók és művészek ültöttek föl asztalukat. A

Felsőmargitszigeten,

ahol a szállóban csodálkoztak legjobban azon, hogy ennyi francia pezsgő és bártól is elfogyhat egyetlen éjszakán, éjfélkor hat hőmber vonult végig tizenkét malacal az éttermen, amelynek közönsége hajnali csárdásverseny-nél közzéadta az újévi. A győztes pár másfél óra hosszat ropta egyfolytában a csárdást. Legzavarosabb volt az élet a bárokban: a Moulin Rougeban annak ellenére, hogy a közönség általános csodálkozásra ötven pengőt kértek egy párhelyre és az italokért is valószínűleg melegebb ült össze a szőlyék föl, egyik hangoskedvű hajnali csoport váltotta föl a másikat. A bártulajdonosok is azt mondták, hogy rendes törzsközönségük ezúttal nem jött el, csak néhány fiatal magúas nem mulasztotta el ezen az éjszakán sem, hogy legalább öt és hat óra közt be ne tekiessen legalább egy negyedórara a színes papírbokrétákkal, vörös fezekkel és indián fejékekkel fölékesített táncosok kavargó, pezsgős forgatagába. Az

Admirál bár

volt az egyetlen, amelyben rendes törzsközönsége jelent meg a napokkal előbb lefoglalt asztaloknál. Ide 11 óra után be sem engedték azokat, akiknek nem volt lefoglalt asztaluk... Az apró Mignon bár színes papírlámpákkal, egymáshoz szűfolt néhány asztalával valószínűleg díszes keleti sátor belsejére emlékeztetett, amelyben nemcsak a táncosok, hanem a zeneszék is vendégek közül kerültek ki. A

Fészek klub

batalmas bált rendezett Szilveszter éjszakáján, amelyre a tagoknál kívül 150 rendg volt hivatalos. A klub díszes terméi eleinte meglehetősen nehezen teltek meg közönséggel, mert a tagok legnagyobb része színészekből kerül ki, akiknek előbb színházukban kellett fellépniük és csak hajnal felé gondolhattak a maguk mulatására. Két óra felé azonban megteltek a termek, a cigány- és jazz-zenekar rázendített és megkezdődött a mulatság, amely színen, ragyogásban, hangulatban szinte fölmúlta egész Budapest szilveszterét. Nagy mulatság folyt az Otthon termében is. Végig az egész városban pedig majdnem mindenkinél a kezében ott volt egy-egy szilveszteri trofésk között a szilveszter hivatalos lapja, a „Szilveszter” is, amelyből ezen az utolsó éjszakán több tízezer példányt adtak el a lap újrán tikkancsai.

Gyomorbetegségek

megelőzésére

OMA
Gyomorfájás
Savanyu szájíz
Rossz emésztés
Gyomorsav túlfűgés
Hányinger
Felfűdás
Székrek

Az OMA gyomormészéből fél kávéskanálnyi csekély vízben beveszünk, miáltal bármilyen ételt jóízűen elfogyaszthatunk, könnyen emészthetünk. Az étvágy megjön, a nyelv tiszta lesz, a rossz szájíz megcsúnyul. Az OMA gyomormész használata megszünteti a kinos lidere-nyomásos alvást, mely a rossz emésztés következménye. A gyomorfájás, székrek, az evés után föllépő kinos, csavaró fájdalmak elmúlnak az OMA gyomormész használatával; az OMA lekötő azonnal a túlságos gyomorsavat, mely a legtöbb gyomorbetegségek előidézője.

Az OMA molekuláris finomságra praecipált szénsavas mész, melynek íze kellemes, kapható minden gyógyszerárúau. Hosszabb időre elegendő csomag ára 3 pengő. Főraktár: HUNNIA gyógyszerárú, Erzsébet-körút 56, Budapesten.

Hölgyeim!

**Nagyon sok
téli kabátom van**

Elsőrendű kivitelű és minőségű

Nagyon olcsón

beszerezhetők

Estélyi ruhák nagy választékban

Zoltánnál

IV. Szervita-tér 4 (az udvarban)

Budapesten először!

Budapesten először!

Január 1-től

Ferry Kowarik

Wien közkövetelt zongorahumoristája

Royal-Pálmateremben

Hideg és meleg vacsorák.

Tánc

Tánc

Dr. KAJDACS szakorvos,

rendel: 10-4 és 7-8-ig
Vil, József-norut 2. szám férfi- és női betegnek

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

Amikor azt látjuk napról-napra, hogy a választópolgárság nevében — ha nem is mondhatjuk, hogy akaratából — beküldött képviselők közül egyesek miképpen tudnak elhelyezkedni szallamokban és azután nincs lelkiismereti kétségük, mert vagy megtartják a mandátumot, vagy ha ezt már nem lehet, odadobják a mandátumot és megtartják a mandátumon keresztül megszerzett pozíciójukat. Az államháztartás egyensúlyának és a pénz stabilitásának megteremtése egy országban — nem érdem. Eppen ugy nem érdem, mint ahogy nem érdem az, ha az állampolgároknak levegőt és vizet tudnak adni. Minden legyőzött államban helyreállt az államháztartás egyensúlya és stabil lett a pénz. Bizonyos, hogy nem élünk a szétesésnek abban az állapotában, mint hat évvel ezelőtt. De engedjünk valami érdemet az időnek és a nemzet regenerálóképességének is. Hogy mennyire szerepe van itt az időnek is, mutatja az a körülmény is, hogy

az idő mulik akkor is, amikor a kormányzat szünetel, amikor vadásznak, pihennek.

Ott ülünk az árny partján mi is és a kormány is. De amíg mi önmagunk odadobásával, életünk kockázatásával vissza akarjuk szorítani a hullámokat, addig a kormány ölbettét kézzel ült a hatalom magaslatán, nézte az árvíz lefolyását és amikor a víz lefolyt, a természet örök törvénye szerint, akkor előjönnek és azt mondják: lám, megmondtam, hogy minden rendbe fog jönni, ez az én érdemem. A Rothermere-akcióit ugy tüntették föl, mintha az a kormányzat óriási eredménye lett volna. Merem mondani, hogy ez a kormányzatnak nem eredménye, ez nem kellemes a kormányzatnak azért, mert ez az akció megmutatta azokat a belső akadályokat és hátrányokat, amik az akció sikerét veszélyeztetik. Merem állítani, hogy

nyolc év alatt a mi izoláltságunk semmiben sem változott.

A kisantanttal szemben ugyanaz a helyzetünk, mint volt évekkel ezelőtt. Ha semmi egyébre, gondolkodjunk a mohácsi beszéde és annak nyomán bedőlött eszöndre, amely nem kapott visszhangot. Gondolkodjunk a Franciaországgal való kapcsolatokra, ahol majdnem még a személyes érintkezés is ki van zárva. Angliával szemben is inkább romlott a helyzetünk, mint javult. Ezzel szemben mérlegeljék az olasz Mussolini barátságát, amely semmi egyebet nem hoz, mint hogy a miniszterelnök és a miniszterek megfürödtek a külföldi ünneplésben, de merem állítani — és nemcsak ma, hanem már egy évvel ezelőtt is megmondtam —, hogy viszonyunkat Jugoszláviával megromlott.

A belpolitikai eredménytelenségeket nem tudom kiegyenlítettnek tekinteni a külpolitikai sikertelenségekkel.

Egyetlen eredményünk az elmúlt évben a Rothermere-féle akció. Ez az akció azonban sohasem találkozott a kormány részéről azzal a megértéssel, amellyel találkozni kellett volna. Nem akarják azért sem ékeket az akciókat, mert mind világosabban kirajzolódik a nemzet előtt az a sok veszedelem, amelyek a mai rendszertől erednek és ezek kirajzolják azokat a lehetőségeket, amelyeket elmulasztottak.

Elérkezünk ahhoz a ponthoz, hogy a revízió gondolatát minden politikai tényezőnek, még a külügyminiszternek is program-pontjává kell tenni. (Élénk helyeslés.)

Rothermere megmondotta nyilatkozatában, hogy két kérdés van, amely Magyarországot helytelen világításba helyezheti a külföld előtt, az egyik a Habsburg-restauráció kérdése, a másik a szabadságjogok kezelésének kérdése. Politikai berendezkedésünknek akként kell végre berendezkednie, hogy ennek a nemzetnek dicsősége, nem pedig eltagadnivalója legyen. Mindenekelőtt ugy kell alakulnia külpolitikánknak, hogy le kell mondanunk arról, hogy a barátságot Olaszországban Mussolininél keressük, hanem közeliedünk kell a nagy nyugati kultúrálamokhoz. Rövid idő alatt — talán éppen ez az 1928. év lesz az —

Európa nagy átalakuláson mehet keresztül.

Azt hiszi a mi kormányzatunk, hogy elégséges lesz rákparancsolni, hogy mi híresséjük, hogy a mi kormányzatunk demokratikus? Azt hiszi, hogy ezzel a terrorral talán eltüntetheti a nyolc évi kormányzásának emlékeit? Ne várják be a választásokat, hanem térjenek erre az utra minél hamarabb, mert ezt követelik nemcsak azok az eszméletlenek, amelyeket mi képviselünk, hanem a magyarság egyetlen igaz érdekei: a revízió programja. Azt mondják:

nemzeti egység!

A nemzeti egységet mi hirdettük akkor, amikor ez a nemzeti láthatóság széjjel volt

„Aki kinevezésszerűen jut mandátumhoz, a közvélemény szavát nem reprezentálhatja, állapítja meg újévi beszédében — Kállay Tibor

A Községi Polgári Párt-ban Tolnay Kornél üdvözölte Kállay Tibor elnököt. Arról beszélt, hogy Kállay a gyűlésszolgálat törvényeket igyekezett megváltoztatni. A reakció megdöbbentetlenné látszó bástyája amely az 1920. évi XXVI. törvények formájában életlenül el törvénykönyvünkkel, megsemmisülni látszik.

Az üdvözlésre

Kállay Tibor

ezeket válaszolta:

— Abból a lehetetlen helyzetből, amelybe a forradalom sodort bennünket, csak rendkívüli és kivételes kormányzati hatalommal lehetett kibontakozni. Ugyanilyen objektivitással azonban el kell mondani azt is, hogy a megkezdett munka még korántsem befejezve és éppen az elmúlt esztendő nem mutatott föl haladást ezen a téren. Ez nem a programom, hanem a végrehajtásom mulott. Bármilyen legyen is azonban az ok, a demokratikus haladás bejelentett programját nem tévesztjük szem elől.

Az alkotmányosságot, a közhatalom korlátozottságát csak a nyilvánosság biztosíthatja, a sajtónak és a gyűlékezéseken való beszédnek a szabadsága adja meg a nyilvánosságot,

a képviselőtestületek jelentőségének fokozását pedig elsősorban a választók és a képviselők

A diplomáciai testület újévi tiszteltgése a Kormányzónál

(A Reggel tudósítójától.) A kormányzó vasárnap délután 12 órakor fogadta a diplomáciai testület tagjait, akik az újévi üdvözlés alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki az államfőnek. A fogadás a szokásos külsőségek és keretek között történt a királyi várpalotában. A diplomáciai testület nevében

Orsenigo Cézár pápai nuncius francia nyelven üdvözölte a kormányzót.

— Egész szívünkkel kívánjuk — mondotta —, hogy a nemzet erőfeszítése Isten áldásával és az állampolgárok tökéletes egyetértésének révén a jövőben még hatékonyabbá váljék és további eredményekhez vezessen. Azt kívánjuk, hogy Magyarország mindinkább növekvő megbecsülésnek örvendjen a nemzetek között.

A kormányzó

köszönetet mondott az üdvözlésért, majd így folytatta:

— A magyar nép azzal a szilárd akaratlal lép az új évré, hogy kitartóan folytassa munkáját, amely — hála a nemzet önfeláldozásának — máris jelentékeny eredményeket ért el. Athatva attól a meggyőződéstől, hogy

az újlépítés munkája csak a béke és a népek kölcsönös bizalmának és együttműködésének nyugodt légkörében járhat sikerrel,

a magyar kormány ezután is egyik legfontosabb feladatának fogja tekinteni és minden erővel azon lesz, hogy Magyarország és a külföldi hatalmak közötti jó egyetértés kölcsönös szorosabbá váljon.

Végül a kormányzó szerencsekívánatait fejezte ki az uralkodóknak és államfőknek, akiket a megjelent diplomaták képviselnek.

darabolva a gyűlést törzsszárkaival. Mi is hirdettük, hogy hajlandók vagyunk a nemzeti egységért áldozatot hozni, de azok is hozzanak áldozatot, akik a nemzeti egységet éveken keresztül megakadályozták. Enélkül csak

álesünd, álnyugalom van,

ami mellett az elkeseredés csak nőtlen nő és akkor robbanhat ki, amikor az egységre pedig a legnagyobb szükség volna. Nekem az volna a kívánságom, hogy a magyar politika terén ne maradjunk csak egyenhangyan, akik becsülettel mindennel leszámolva teljesítik a kötelességüket. Az igazság frontján találkoznunk kell minden becsületes politikussal, aki belátja, hogy az ország jövőjét más úton kiépíteni nem lehet.

közötti intenzívebb viszony biztosíthatja.

Aki kinevezésszerűen jut mandátumhoz, a közvélemény szavát nem reprezentálhatja

és alig felelhet meg legfontosabb híradásának. Az a reform, amely visszaállította a kétkamarás országgyűlést, nem tekinthető befejezettnek addig, amíg éppen a szerzett tapasztalatok alapján

az összes választókerületekre nem terjesztik ki a titkosságot.

Alkotmányjogi téren sem befejezett előrehaladásunk a szabadságjogok helyreállítása tekintetében. Bár kétségtelen, hogy a rendet csak az állandósíthatja, ha törvényekben és szabályainkban is újra a békére rendezkedünk be. Szükség van a kritikára, mert erős polgári ellenzék hiányában a közvélemény figyelmének ébrentartása jórészt a kormánypárt feladatává válik. A politikai tevékenység alfája-ja van szó: sürgessük a választások alkalmával bejelentett kormányprogram végrehajtását.

Az 1928. év sokat hozhat, ha meghozza azt, hogy növeljük a hatalom és kisebbségek a szabadság korlátait.

Hindenburg az igazi békéről

Berlin, január 1.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az újév alkalmából a diplomáciai kar tagjai megjelentek Hindenburg birodalmi elnöknel, akit, mint a diplomáciai testület doyenje, Pacelli nuncius üdvözölt. A nuncius rámutatott arra, hogy súlyos viszonyok ellenére,

újabb haladás volt elérhető a népek megbékülése és tömörülése terén.

Hindenburg elnök megköszönte az üdvözlést. Áldozatkész, odaadó munka a hazáért egyáltalán nem zárja ki az emberiség érdekeinek szolgálatát.

A népek az igazi békeközösség megteremtésén aunal nagyobb kedvvel fognak fáradozni, ha az a meggyőződés hatja át őket, hogy ez a béke egyáltalán az igazságszóságot, továbbá a népek legmagasabb célját, a szabadságot is megalapozza.

Újabb földrengés Olaszországban

Milano, január 1.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap ismét földrengés volt Olaszországban, amely különösen Taya környékén volt észlelhető. A földrengés

70–80 kilométeres körzetben

többször megismétlődött. Különösen a Piave melletti Alano városkában voltak nagyon heves földrengések érezhetők. Itt több ház beomlott és a lakosság pánikszzerűen a szabadba menekült.

**Negyedszázad óta
főnnálló nagykereskedés,
elsőrangú szakma,**

pénzes társat keres

**Szakismeret nem szükséges.
Ajánlatokat „P 50.000” jellegre
a kiadóba**

Nemzetközi Orfeum

TABARIN

újévi műsora vezet!

Záróra 5 órákor

Frakking, pikemellel, végig nyitva . 14.— P
Fehér selyempuplin ing 12.50 P
Színes rayé hosszú hálóing . . . 12.— P

Házikabátok, gypaju, bársony, velur, remek
kivitelben legolcsóbban

SCHWARZENBERG

uridivatüzletében, VI, Teréz-körút 18. szám

Opera bútorcsarnok!
VI, Andrássy-út 29. sz. alatt megnyitott!
Csak jó minőségű bútorok a leggyorsabbított és leg-
diszesebb kivitelű nagy választékban kaphatók
—osztályos lakberendezéshez szükséges feltételek
mellett áll a t. közönség rendelkezésére

Mit szól Európa a magyar kérdéshez

Weiller szenátor, a francia külügyi bizottság előadójának, Wickham Steed, a Times volt főszerkesztőjének, Junkers professzor, a dessau-i Junkers-művek elnökének, Sir Robert Horne és Sir Herbert Samuel válaszlai

A Reggel száz levelére érkezett nyilatkozatok harmadik sorozata

A Reggel száz levelére, amelyet mindazokhoz intézett — barátokhoz, ellenfelekhez és ellenségekhez egyaránt —, akiknek a mai Európában hangjuk és visszhangjuk van, elébük tárva

Trianon

égbekiáltó igazságtalanságát, következményeit és veszedelmeit, nagyjelentőségű válaszok érkeznek. E dokumentumok súlya, tanulsága, történelmi értéke éppen az, hogy

barát és ellenség

kendőzetlenül nyilatkozik meg bennük és mi úgy hisszük, hogy amennyi erőt és bizalmat merithetünk a baráti, megértő, hazánkkal rokonszenvező levelekből, ugyanannyi tanulságot, megfontolást tár a magyarság sorsának mai intézői elé azoknak a személyiségeknek okfejtése, akik köszönősen, jéggédermedten, vagy éppen ellenségesen állnak szemben a magyar problémával. A válaszlevelek harmadik sorozata itt következik:

Weiller szenátor: „A szenátus külügyi bizottságában a trianoni béke előadását magamtól elhárítottam, mert meg akartam mutatni, hogy mindennek ellenére Magyarország barátja maradtam!”

Weiller szenátor a francia politika egyik legérdekesebb embere. A ma 75 esztendőse öreg ur volt az, aki Franciaországba a telefont bevezette, ő találta föl korunk egyik legnépszerűbb kis gépezetét, a taximétert és az aeronautikának is ő volt egyik úttörője. A szenátusnak csak 1920 óta tagja, de mai pozíciójával (a külügyi bizottság volt előadója) koránál, származásánál, a Weiller-család Elzász legbefolyásosabb familiái közé tartozik és

közéleti multjánál fogva igen nagy tekintélynek örvend. Weiller szenátor a következőket írja a magyar kérdéssel:

Igen tisztelt Főszerkesztő ur!

Nagy érdeklődéssel olvastam el a magyar kérdés teljességét megvilágító levelet, amellyel megtisztelt. Én azok sorába tartozom, akik a háború alatt, sőt utána is, mindent, ami csak módjukban állott, el-

követtem Magyarország érdekében, amely ország nemestörténetét ismerem és bicskölöm. Sőt, bár a szenátus külügyi bizottságának én voltam az előadója, a trianoni béke előadását magamtól elhárítottam, mert meg akartam mutatni, mindennek ellenére is Magyarország barátja maradtam. Sajnos, sok tekintetben csalódtunk Magyarorszában. Mint számos honfitársunk, én is azt hittem, hogy Németország ellen fordul és pártunkra áll. De ma, mintán történetének e fájdalmas szakasza lassanként elhalványul, a megértés prizmáján, az igazság e legnemesebb alkotórészén át nézve, remélni lehet, hogy számos francia polgártársam követ majd engem azon az úton, amelyet én olyan ékesszólón próbált számomra kijelölni. Csak ne felejtse el később Magyarország, hogy számos francia, akiknek sorába én is tartozom, nem szűnő barátsággal viseltetnek iránta.

Fogadja főszerkesztő uram igaz tisztelettem kifejezését,

L. Weiller

Hogy vélekedik Wickham Steed, a Times volt főszerkesztője, Trianon egyik legfőbb értelmi szerzője, Magyarország mult és jövő politikájáról:

Ime, az elfogultalan jóbarát után az elfogult ellenség:

Sir,

számos újságban olvastam „A megsemmisített Magyarország”-ról szóló cikkeket, sajnálattal olvastam őket, mert, mint minden hivatalos magyar propaganda, nagy kárt okoznak Magyarországnak. Szívesebben olvasnék olyan cikkeket a magyar és a külföldi lapokban, amelyek Magyarország elcsúszását és megsemmisítésének való okait világítanák meg és mai gondjainak egyetlen gyógyszerét emelnék ki.

A legfőbb ok az az öngyilkos és sötétben támoogó politika volt, amelyet 1871-től kezdve Tisza Kálmán és a magyar politikusok nagy többsége követett, akik a nemmagyar nemzetiségű lakosságnak nem adták meg haladó és demokratikus alapon ugyanazokat a hatékony polgári jogokat, amelyek a magyar uralkodó osztályt megillették. Deák is, Eötvös is óva intették honfitársaikat e dőre politika ellen, de hiába.

A második oka a magyar koalíció vakasága volt, amely 1907-től kezdve harchan állott a szerb-horvát koalícióval és támogatta Bosznia és Hercegovina annexiójának politikáját, amely a világháborút elkerülhetlenné tette.

Mielőtt a háború kitört volna, sőt mielőtt még az osztrák-magyar ultimátumot Szerbiának átadták volna, figyelmeztettem a londoni osztrák-magyar nagykövetet, hogy az egész osztrák-magyar monarchia öngyilkosságot kösszül elkövetni, mint ahogy szembeállítottam, osztrák és magyar érdekekre hivatkozással, az annexió politikával, mielőtt 1908-ban végleg elfogadták volna. Az az igazság, hogy Magyarország maga rohant a szakadékba, amelyet vak vezetői maguk sem láttak meg.

Ma Magyarország számára egyetlen józan politika útja áll nyitva. Eszedig: a választójog és az állami rend alapos, demokratikus reformjának keresztülvitele s a nagy földesurak latifundiumainak fölöstése a dolgos parasztok között; mint demokratikus ország próbáljon Magyarország szomszédaival meg egyezni, amely megkegyezés végül, ha nem is egy politikai, de egy gazdasági konföderáció formáit öltheti föl.

De ha Magyarország továbbra is régi útján halad, előbb vagy utóbb új zavarokat támaszt Közép Európában, amelyben mai uralkodó osztály a föléletesen eltűnhetik. Remélem, hogy a magyar nép bölcsnek mutat-

Széppé

varázsol

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

kozik, mielőtt tulkés lenne és még hasznos szerepet fog betölteni, mint a Központi Egyesült Államok egyik tagja.

Wickhauff

A világhíres Junkers professzor, az új típusú német repülőgépek főtervezője és a *dessaut* „Junkers-művek” vezérigazgatója, sohasem tett politikai természetű nyilatkozatot, bár Németország egyik legnagyobb befolyású személyisége. Rezerváltságot érthetővé teszi az a körülmény, hogy a „Junkers-művek” főszékhelye a stockholmi, konstantinápolyi és szovjetországi repülőgépgyáraknak, ahol azok a típusok készülnek, amelyek gyártását a versaillesi békeszerződés megtiltotta. Junkers professzornak *A Reggel* szerkesztőjéhez intézett levele így hangzik:

Az Ön december 15-én kelt levelére van szerencsém a következőkben válaszolni:

Eddig is mindig elkerültem, hogy politikai kérdésekben állást foglaljak, sőt céltudatosan arra törekedtem, hogy az én munkásságomat politikai befolyásoktól teljesen mentesítsem. Az Ön által fölvetett kérdésben is, hitem szerint, igazi eredményeket a politikától mentes

alkotó munka terén érhetnek el. Eppen e megfontolástól vezérelve, ebben az esetben sem óhajtok politikai irányban állást foglalni. Az a mélyen átgondolt meggyőződés, hogy a repülés fejlődése tevékenyen hozzá fog járulni ahhoz, hogy azok a kétségtelenül rendkívüli nehézségek, amelyekbe az európai államokat a világháború sodorta, fokozatosan, békés úton megszűnjének.

Kitünő tisztelettel:

Sir Herbert Samuel

Sir Herbert Samuel, a volt palesztinai alkirály, a választásokig nem kíván külpolitikai nyilatkozatot tenni. Annál lelkeesebb

Sir Robert Horne

levele, aki „sok köszönetet mond a tanulságos és a magyar kérdést egészen új és meglepő megvilágításba helyező adatokért és a kísérő-leveleért”, kilátásba helyezve, hogy Kelet-Európa válságáról úgy *A Reggel*-nek, mint angol lapoknak újv után nyilatkozatot kíván tenni.

Purgly Emil csanádi főispán lesz Schandl földmívelési államtitkár utóda

(*A Reggel* tudósítójától.) Az Országos Központi Hitelszövetkezet ügyvezető alelnöki állását, amint *A Reggel* már megírta, Schandl Károly földmívelési államtitkárnak szánta a kormány. Ez a kinevezés csak azért késelt, mert a sok asztárs közlül nehéz volt kiválasztani az utódját.

A Reggel értesítése szerint Schandl már a legközelebbi napokban lemond államtitkári állásáról és át megy az O. K. H.-hoz alelnöknek. Távozásával egyidőben

Purgly Emil csanádimegyei főispánt, a Duna-Tisza-közi mezőgazdasági kamara elnökét nevezik ki földmívelési államtitkárnak.

Beavatott helyen kijelentették *A Reggel* munkatársának, hogy Purgly főispán államtitkári kinevezése azért került előtérbe, mert Bethlen miniszterelnök a kérdésben főbírált személyi elmentéket miatt

nem aktív politikkussal kívánta betölteni az államtitkári állást.

Purglyt szakembernek tartják és kormánykörökben remélik, hogy kinevezését minden oldalán meglehetősen fogadják. Purgly testvérbátyja a kormányzó feleségének. Mielőtt csanádi főispán lett, fompai bírtokán gazdálkodott.

Újév napján Magyarországon volt a legnagyobb hideg, de a fagyhullám a Balkán fölé vonul, nálunk ma már enyhül az idő

(*A Reggel* tudósítójától.) Igazi téli nap, — hóvihar, csikorgó és mégis derült —, szép téli vasárnap volt az új esztendő első napja. A nagy havazás és hófúvás Budapesten és az egész országban teljesen megszűnt, a hideg azonban keményebbé fordult.

Budapesten vasárnap —8 fok volt a hideg és hasonló hideget jelentenek vidékről is. Az országban a legnagyobb hideg Szombathelyen volt, —11 fok, a legenyhébb volt a hőmérséklet Pécsnél, —6 fok. Szegeden és Turkeven vasárnap —11 fokot mértek. Debrecenben a hideg —7 fok.

vasárnap Magyarországon volt a leghidegebb, ennél csak a Balkánon, Bulgáriában és Romániában volt a hideg még szigorúbb.

München vasárnapi hőmérséklete —4, Hamburgban —2, Berlinben 0 fok, Koppenhágában 0 fok, Párisban +1, Londonban +1 és Stockholmban is csak —7. Népolyban pedig már +7 fok volt a hőmérséklet, míg Bukarestben —14 fok, Konstantinápolyban —7 fok, Várnánál —5 fok, Kazanálánál —14 fok, ellenben Belgrádban már csak —6 fok, de Szófiában —14 fokos a hideg. A budapesti meteorológiai intézethez vasárnap érkezett jelentések szerint

a szombati nagy légnemzés délkelet felé toidódtól el

az északnyugati depresszió hatása alatt, az azóri maximum pedig, amely szombaton Spa-

nyországon fölfut, az északi maximummal szorosabb kapcsolatba jutott és a földközi-tengeri depresszió még jobban elcsúszott — vagyis: amint jeleztük, a fagyhullám a Balkán fölé vonult el a nyugati fölé enyhébb áramlat közeledik. Ezek alapján a meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében a prognózis a következő:

az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható, később a fagy gyöngülése valószínű.

Szilveszter éjszaka és vasárnap egész napon át is folytatódott a hó eltakarítása.

Szilveszter éjszaka és vasárnap is 3000 ember takarította a havat Budapesten.

A 3000 munkás között

nagyon sok intelligens, állás nélküli ember is háttakarítással töltötte a Szilveszter-éjszakát.

A közlekedési hivatal szerint, miután újabb hóesés nem várható, most már egy-két nap alatt teljesen megtisztítják a főváros utcáit a hőtüzegektől, amelyek nagyon megnehezítették a közlekedést. Az államvasutak igazgatóságától nyert értesülésünk szerint

vasárnap a vasúti vonalakon fölszáadtak az összes eltorlasztott állomásokat és így vasárnap az egész országban már akadálytalanul közlekedtek a vonatok.

A magyar uricsalád olvasmányai

UJ IDŐK

Szerkeszti: HERCZEG FERENC

Az Uj Idők új regényei:

Zilahy Lajos:

A boldog halász

Ludwig Wolff:

Bessel doktor

öltámadása

Kosáryné Réz Lola

elkísorozata:

A dolgozó nő

problémáiról

Főmunkatársai:

Bársony István	Kosáryné Réz Lola
Csathó Kálmán	Kosztolányi Dezső
Farkas Imre	Lőrinczy György
Fodor Gyula	Lyka Károly
P. Gulácsy Irén	Pekár Gyula
Hegedűs Lóránt	Rákosi Jenő
Juhász Gyula	Siklóssy László
Karinthy Frigyes	Surányi Miklós

Rovatok:

A szerkesztő üzenetei. — Rejtély. — Kézi munka. — Kertészet. — Gazdasági. — Szépirodalom.

Könyvvásárlási kedvezmények!

Negyedévre 6.40 pengő

Magyar Lányok

Szerkeszti: TUTSEK ANNA

A magyar fiatal leányok képes irodalmi lapja

BENEDEK ELEK új regényét közli január 1-től a lap. Ezenként nyolc regényt, számtalan szívből-szerelem novellát, verset, társadalmi és ismeretterjesztő cikket, képet és szerkesztői üzenetet közöl a Magyar Lányok

Negyedévre 2.40 pengő

Az Én Ujságom

Szerkeszti: GAAL MOZES

Harmátnyolc év óta a gyermekek legjobb pajtása, tanácsadója, vezetője, szórakoztatója. Megtanítja a gyereket idejét hasznosan betölteni. A mese és a valóság szívszínű világát nyitja meg előtte, mikor iskolakönyvét becsukja

Az iskola — tanít,
az Én Ujságom — nevel!

Negyedévre 2 pengő

Kiadóhivatal:

Budapest, VI. Andrásy-ut 16. szám

Kiadóhivatalának

BUDAPEST

VI. Andrásy-ut 16. sz.

Kérek díjtalanul mutatványsszámot:

R.

WESILLA

önműködő mosószer

**pénzt, időt, munkát takarít
és ruhája hófehér lesz**

Jövő héten Bethlennel akar tárgyalni a kormánypárt balszárnya, hogy siettesse a „demokratikus fejlődést“

„Sok ál-Bethlen jár az országban és játssza az abszolút hatalmi tényezőt“. — Józan liberális politikát sürgetnek, különben „szigorú következményekre számíthatunk.“

(A Reggel tudósítójától.) A kormánypárti képviselők egyik csoportja Szilveszterkor a párt Eszterházy-utcai klubjában várta be az új esztendő. Barátságos diskurzus közben fölvetődött az a gondolat, hogy az új évben komoly akciót kellene indítani

a „demokratikus fejlődés“ elősegítésére.

Újév napján bizalmas megbeszélést tartottak a kormánypárti képviselők és elhatározták, hogy mozgalmuk sikerének biztosítása érdekében jövő héten érinkezésbe lépnek Bethlen miniszterelnökkel. A megindult mozgalomról

Berky Gyula

ezekezt mondta A Reggel-nek:

— Ma már nyugodtan visszanézhetünk az elmúlt hét esztendőre. En már 1920-ban mondtam, hogy a gyűlölet politikája meg fogja bosszanni magát és a kormányzati omátpontciából csak annyit szabad alkalmazni, amennyire föltétlenül szükség van. Megítésem szerint az 1928. esztendő belső és külső politikai szempontból egyformán érdekesnek ítélik. Egeszen biztos vagyok abban, hogy

tárgyalagos és komoly kritika most már a kormánypárti részéről is indokolt és szükséges

bizonyos kormányzati ténykedésekkel szemben. Bethlen nem is tudja, hogy

mennyi ál-Bethlen jár az országban és játssza az abszolút hatalmi tényezőt,

ez ő előrelátása, megfontoltsága és képességei nélkül. A kormánypárti kebelében mindenesetre a vélemények tisztázására is sor fog kerülni, mert lehetetlen, hogy kardinális kérdésekben egészen extrém vélemények képviselői egymás mellett üljenek a pártban. Az ország közvéleménye, véleményem szerint Bethlen mellett nyilatkozott volna meg a legutóbbi választáson akkor is, ha bizonyos túlfűtött energiák nem viszik a dolgokat mellékcágyára. Az 1928-as év belpolitikájának

le kell hontani a válaszfalakat osztályok, felekezetek és pártok fölött.

A főirányelv a nemzeti függetlenség konzerválása mellett csak olyan józan liberális politika lehet, amely a törvények szellemébe és a kormányzatba a gyűlölet helyett a szeretetet és a megértést viszi bele. Nyon belpolitikával az utban lévő politikai siker sem fog elmaradni,

ellenkező esetben szomorú következményekre számíthatunk.

Gazdasági és szociális problémákat kell elővenni az eddiginél sokkal egészségesebb elgondolásban.

Beszéltünk ezután

Szabó Sándorral.

a kormánypárt kisgazda-alelnökével is.

— Kétségtelenül megállapítható — mondta Szabó A Reggel-nek —, hogy a kormánypárti képviselők körében egyre fokozottabb érdeklődés mutatkozik a belső politikai kérdések iránt, nagyrészt azért is, mivel fölismerték, hogy milyen szoros összefüggésben vannak ezek a kérdések a trianoni békeszerződés revíziójának ügyével. Bizonyosra vehető, hogy ez fokozottabb érdeklődés

gyakorlati eredményekkel fog járni.

A kormány többé nem lesz abban a helyzetben, hogy mindent bizalmi kérdésnek nyilvánítson, a kormánypárti tagjai egyre inkább fognak igényt tartani arra, hogy a parlamentáris elveknek megfelelően minden fontosabb probléma megoldásakor még a döntés előtt érvegyesíthessék föl fogásukat. Ma már mindenki beszél arról, hogy ebben az irányban bizonyos akció van készülöben, amelynek célja az, hogy

elinduljunk az alkotmányjogi fejlődés útján, biztosítsuk a hatalmat a demokrácia irányában,

biztosítsuk a nép irányító befolyását a kormányzásban és a különböző intézményekben. A legfontosabb cél mindenesetre az, hogy alátámasszuk a trianoni békeszerződés revíziójára irányuló törekvéseket és ha ennek érdekében

szükségesnek tartjuk a demokratikus fejlődést,

a kezdeményező lépést ne a külföldtől várjuk, hanem tegyük meg ezt önfentartási ösztönből.

Kálmán László január 9-én a vivóterem helyett a bíróság előtt mérkőzik egyik ellenfelével, aki szélhámosnak nevezte

(A Reggel tudósítójától.) Január 9-én a budapesti büntetőjárásbíróságon Dienes járásbíró előtt a legfrissebb pesti bűnügyi szenzáció hőse, Kálmán László egy becsületsértési pörben fog szerepelni. Ellenfele Csukási Mór ügyvéd, aki a következő afférbe keveredett Kálmán Lászlóval: A Geiger-ügyben, amely egyike Kálmán legsúlyosabb ügyeinek. Csukási volt Geigerék ügyvédje. Eleinte csak polgári pör folyt a felek között, amelynek során Csukási dr. azt mondotta Kálmánról, hogy nem szavazható.

Becsület dolgában Kálmán nem ismerte a tréfát, ezért nyomban a tárgyalás után provokálta Csukásit, aki megtagadta a lovagias elégtételadást, amire Kálmán sértő levelet írt neki. Csukási erre becsületsértéstől följelentette Kálmán Lászlót, de mielőtt tárgyalásra került volna a sor, a járásbíróság elcsobajá-

Nagy Emil angolai utjáról visszaérkezve, három pontot jelölt meg, amelyen igyekeznünk kell a külföld bizalmatlanságát lefegyverezni. Igenis, szükség van a földreform teljes végrehajtására, de kétségtelen az is, hogy

a titkos szavazás elengedhetetlen kelléke a népakarat alkotmányos megnyilvánulásának.

El kell jönnie a titkos szavazás idejének és el is fog jönni. Azt hiszem, hogy

a legközelebbi választásokon már a titkos szavazás lesz érvényben.

Tovább kell mennünk a sajtószabadság tekintetében is és itt nem az esküdtszékot tartom a legfontosabbnak, hanem a helyes sajtótörvényt, amely az igazság megírásának és terjesztésének teljes szabadságát biztosítja és eltiltja a sajtó feje fölött függő Danokleszkardot.

ban újabb affér történt, Csukási ugyanis így nyilatkozott erről az ügyről:

— Szélhámos gazembernek nem adok elégtételt! — Erre Kálmán viszonzóval emelt és az első tárgyaláson Csukási védője, Szűts Andor

vállalkozott annak a bizonyítására, hogy Kálmán csakugyan szélhámos.

Kálmán védője ellenezte a bizonyítást, de a bíróság elrendelte azt és a bejelentett tanúk kihallgatását január 9-re halasztotta. Időközben Kálmánt letartóztatták és így nagyon valószínű, hogy a jövő hétfői tárgyaláson a bíróság

a becsületsértési pört föl fogja függeszteni

a Kálmán ellen folyamatban levő bűnügyek jogerős befejezéséig.

Villányi pezsgő

(Schaumburg-Lippe)

HIREK

Emlékkönyvbe

Siess szeretni,
Remélni, győzni.
Soká egy szívvel
Nem jó időzni.

Még meg sem írtad
Első dalod,
Már megcsal az asszony
Vagy megcsalod.

Zempléni Árpád

Legyen úgy, mint régen volt

— Levél a Szerkesztőhöz —

Ez a refrén voltaképpen egy régi kézmárkai diáknótából való, itt kóborol zümmögve a fülem tájékán ujesztendő napján, amikor a különböző boldogujesztendő kívánságokat hallgatom. Nem, — nekem nem kell az ujesztendő, akár mint harsogja a világ, nem várok semmit a jövővenytől, — én az elmúlt időtől várok mindent, amit magyar jövődnek lehet mondani.

Egy olyan országban élünk, amely ország kriptában él. És a kriptából visszakíváncozik a mult időbe. Az életbe.

A szenvedésekből a régi jóserencséből.

Nem akarunk semmi mást, mint a multunkat, amelyet megszolgáltunk.

*

Pedig nem is öregedett meg itt senki, — még az igazán öreg emberek se.

Van ennek a korszaknak valamely titkos fluiduma, amely nem hagyja a magyarokat korai sírokba térni. Minden öreg ember azonnal vigasztalja magát, hogy addig meg nem hal, amíg nem látja meg ismét a multját. Itt senki se akar keresztet vetni az elmúlt dolgokra, azint az hajdanában szokása volt a magyaroknak. Itt mindeki leszámolni akar a multtal, mielőtt az végleg elillanna előle. Követelésekkel, pörökkel, fogaskorgató igazságtalanságokkal vannak telve az emberi életek. Nem megy el innen senki, amíg követelését meg nem kapta. Konok, kérlelhetetlen hitelezői lettünk a saját multunknak. A talpunkon állunk és várunk, és fityegünk hányunk a betegségeknek, amelyek olykor a legérzékenyebb szervezeteket is megfáradják. Nekünk hiába söpörnek az ajtónk előtt; nem seprhetik el a szemetet végleg, akik ránkzárják az ajtót. Mi majd föl-törjük az ajtót és magunk végzünk a szemettel. És addig is csak tartunk távol magunktól a bekés, lemondó, vigasztaló és mindenben megnyugvó megőregedést.

Mindenkinek van mostanában multja Magyarországon, amelyért felelnek akár már itt a földön, de ugyancsak felelnek mások is. Ha majd a pörök ideje elkövetkezik, — mily kismiska-pörök lesznek egyszerre a régi idők százados pörök, amikor a jövőd ügyvédei az új pörökkel hozakodnak elő, amelyek voltaképpen csak folytatások, amelyek darabidőre elmaradtak!

*

Semmi értelme sincs tehát annak, hogy boldog ujesztendő kívánjunk egymásnak, mélyen tisztelt Szerkesztő Barátom, — boldog régi esztendőd kellene mondanunk nekünk, magyaroknak, amikor egymással találkozunk.

— A jövő álarcaiban jár, — mondá a magyarság legnagyobb hitelezője, az öreg Rákosi Jenő a napokban. De a mult itt van előttünk, sokkal érzékenyebben, sajgóbban, megtapinthatóan, mint Krisztus sebei. Mondják, hogy ábrándok nem illenek kőkemény életünkbe. De a mi multunk nem ábránd, hanem olyan valóság, amelyet sokáig nem emésztelnek meg azok az utánunk következő magyarok sem, akik a maguk szemüklével mit sem láttak a mult időből.

En tehát magamnak régi boldog esztendő kívánok és semmit sem az álarcos jövőből. Csak a mult a miénk, amelyet minden nap vár-

hatunk, és összeszedjük gondolatainkat. A jövő — senkié. Az ismeretlenségé. A kiszámíthatatlanságé. A vakasé.

Legyen úgy, mint régen volt.

(1928)

Krúdy Gyula

— A kormányzó újeve. Az újeve alkalmából Horthy Miklós kormányzó megleghangos táviratot, változt az olasz és a norvég királlyal, a perzsa sahval, Hindenburg német és Hainisch osztrák elnökkel. Az újeve alkalmából tiszteltgett a kormányzó előtt Wlassics báró, aki a felsőház és Zsitvay, aki a képviselőház újevi üdvözlését tolmácsolta. A kormányzó tagjai részéről Klebelsberg, Walkó, Bud, Scitovszky, Pesthy és Mayer tisztelegtek. A honvédség nevében Csáky honvédelmi miniszter és Jankó, a honvédség főparancsnoka. A főváros nevében Ripka főpolgármester és Sipőcs polgármester vezetésével több bizottsági tag jelent meg a kormányzó előtt, hogy átadja a főváros üdvözlését. A kormányzó megleghangos közönte meg Ripkának a főváros közönsége nevében elmondott üdvözlőbeszédét, majd hosszasan elbeszélgetett a főváros vezetőivel és a törvényhatósági bizottság tagjaival, behatolva érdeklődve a főváros aktuális kérdéseit. Ezután a református egyház jókívánságait Ravasz püspök és Némethy egyetemes főfőlglyelő tolmácsolták.

— Halálhír. Beczkői Bíró Károly budapesti építőmester 84 éves korában szombaton elhunyt. Holnap, kedden délen feltüntetőkör temetik a rákoskeresztúri temetőben. Az érdemes, közlészleletben álló fővárosi polgári két fa gyászolják: Beczkői Bíró Henrik, kormányzótanácsos és Beczkői Bíró Gyula kormányzótanácsos. Ma hétfőn délelőtti temetők Kálvária az apák templomából Petróvics József főigazgató, a város egyik legtekintélyesebb polgárai, akiket halálát fia, Petróvics Gyula képviselő és kiterjedt rokonság gyászolja. — Fricsek Sándor ügyvéd, a főváros törvényhatósági és közigazgatási bizottságának éveken át volt tagja Budapest 85 éves korában elhunyt.

— A vizsgálóbíró elrendelte dr. Sellő István szabadlábrahelyezését. Ismeretes, hogy a Nagy István-ügyben megvesztetés gyanúja miatt letartóztatták dr. Sellő István ügyvéd-jelöltet is. Már vizsgálói fogságban állt Sellő, amikor újabb bűncselekmény vádját alá került: Kálmán Jenő kereskedő önbírási ügyében hamisítványra való rábírással gyanúsították. Sellő ügyvédnek, dr. Bényáskának beadványára Földi vizsgálóbíró az ügyet általánosan vizsgálta, megállapította, hogy a megvesztetés és hamisítvány vádjai alaptalan, azokban az ügyekben pedig, amelyekkel szembeállították Sellőt gyanúsították, az esetleges büntetés nagysága nem teszi indokoltá a fogvatartást. Ezen az alapon a vizsgálóbíró elrendelte Sellő szabadlábrahelyezését. Az ügyészség ez ellen felfolyamodást jelentett be. A vádlottas ma délelőtti dönt az ügyben.

— Chicagóban három személyvonat egymásba szaladt a hóvihárban. Chicagóból jött a Reggel tudósítja: A hóvihár következtében a chicagói és altonai vasúti vonatok közötti vasúti szerencsétlenség történt. Három személyvonat ütközött össze és a szerencsétlenség 25 ember sebesült meg. A szerencsétlenség történetét, hogy az egyik személyvonat megállt, hogy a mozdony vízet vehessen föl. A második vonatok közvetlenül mögötte kellett megállniuk. A hátsó vonatba azután beleszaladt egy harmadik személyvonat, amely a közbeeső vonatot beütötte az elsőbe.

— Április 22-én kezdődnek a francia választások. Párisból jelentik: A „Matin” és a „Petit Parisien” szerint a parlament választások április 22-én mennek végbe. A második menet április 29-én lesz.

— Menyegzőtűz egy Baross-utcai bérház földiek emeletén. Vasárnap délután a Baross-utca 98. számú házban menyegzőt és telttűz tört ki. A hatalmas bérház az egyik földiek emeletén lakásban gyulladt ki a menyegző és a tüzoltók megérkeztek, a tűz már erősen elhárpódzott. Az ötemeletes házban a tűz nagy ráadásul kellett. A tüzoltóknak, akik nagy apparátussal vonultak ki, kellett hosszú tartó munka árán sikerült csak a tüzet leküzdödniük. A menyegzőt a tüzoltók távozásuk előtt gerendákkal támasztották alá.

— Fehér M. Miksa főfőrházvezető Károly-körnt 16, egy fiúom tükölkabát selyem beléssel 150, városi banda opomungalliórral 300 pengő.

— Székely Aladár művészi fényképei a legkiválóbbak. 6 művészi kép 12 P. Váci-utca 18.

Fájdalommal jelentjük, hogy drága,

ő testvérünk és rokonunk,

őzv. Redner Samuné

sz. Leitner Gizella

1927 december 31-én, rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunytban a legjobb és legodább testvér és rokont vesztettük el, akinek szívósága mindnyájunk részére pótolhatatlan veszteség lesz.

A megholdogultat január 6-án, hétfőn délután 2 órakor kísérik a rákoskeresztúri izraelita temetőben örök nyugalomra.

— „Sokszor csókol — szerető Bőzsöd.” Bőzsöd jelent a Reggel tudósítja: A régi császári magyarlevéltár kutatási munkálatai szombaton érdekes emléket fedtek föl a nyilvánosság előtt. Egyik archivumból, amely Ferenc József személyes emlékeit és magánlevelezését tartalmazza, egy kopott, elárgult képeslap-album került elő. Az albumot, amelynek címlapján a *Souvenir de Algérie* felírás mellett régiidőben alkotás aranybetűkkel karácsonyra és újeve szülő jókívánságok állnak, Erzsébet királyné küldte 1894 karácsonyán a bécsi Burgba Ferenc Józsefnek. Az album első lapjára a királyné ezt a felírt magyar, felírt németnyelvű ajánlást írta: „Gott schütze und behüte Dich. Sokszor csókol szerető Bőzsöd”. Az intim emlék, amely Erzsébet királyné közvetlen egyéniségéhez és a magyar nyelv iránt érzett, az udvarban sokszor gancsolt szeretetéhez újabb adalékok szolgált, Ferenc József magánéleteknek legérdekesebb dokumentumai közé tartozik.

Az újságkiadó tisztviselő Szilveszter-estje. Szépen sikerült műsoros Szilveszter-estet rendezett az Újságkiadó Tisztviselői Nyugdíjintézet, amely Símei Vilmos elnöke alatt indult virágasszony. Az egyesület Szilveszter-esti programja is kiváló élvezetet nyújtott az estély nagyszámú közönségnek. A legnagyobb tetszést Altmann Reud operabeszékes énekesnővel fogadták, különösen Hubay és Lavotta egy-egy dalával. Sok tapsot kapott Keleti Lili zongoraművész és Leonora Leone operabeszékes is.

— A hótarlaszok mögé zárt angol falvakat még mindig röpülőgépekről élmézik. Angliában a világharctasztrófák sorozata újabb szerencsétlenségekkel bántott és a fagyhullám állandóan torább terjed. Miután számos város már hetek óta el van zárva a külvilágtól, ezekben az élelmiszerkészletek fogytán vannak, sőt több községben már ivóvízben is nagy hiányokat szenvednek. A kormány intézkedéseire ezeket a községeket röpülőgépek segítségével látják el a szükséges élelmiszerekkel és ivóvízzel.

Berlinben abba kellett hagyni az „Ithakai Odysseus” előadását, mert a közönség példátlan boirányok között visszautasította a darabot

Berlin, január 1.

(A Reggel tudósítja.) A berlini állami színházban szombaton este olyan boirány tört ki, amelyhez hasonló az utóbbi években sehol nem fordult elő. A műsoron Ohlberger: „Ithakai Odysseus” című színműve szerepelt. A közönség annyira amaokozott, hogy a második félreadás végefelé

hangos fűtyöléssel és piszaggással adott ki-jezést nemtetszésének.

A lárna oly nagy volt, hogy a színészek

kénytelenek voltak az előadást abbahagyni és a függöny a második félreadás befejezése előtt legródl.

Beczkői Bíró Henrik és neje, beczkői Bíró Gyula és neje, özvegy Kollár Dávidné beczkői Bíró Etelka, özvegy Tigermann Sándorné beczkői Bíró Szidónia fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy forrón szeretett, felejtethetetlen édesapjuk

beczkői Bíró Károly

jóságos életének 85-ik évében hosszabb szenvedés után elhunyt.

A drága halott földi maradványai e hó 3-án, holnap, kedden, délelőtti 10 órakor fognak a rákoskeresztúri temetőben, szeretett hitvese mellé, örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1928 január hó.

Nyugodjék békében!

Az elhunytat gyászolják még Bíró Samu, fivére, számos unoka, dédunoka és az egész rokonság.

Gyászruhák
4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhákészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
Teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
Teréz
206-51

Veszünk, eladunk
és művésziesen javítunk

kélti szövegeket és antik bútor. „Antikart” Rt.
(Sternberg Z. J.) Dob-utca 31. sz., Kazinczy-utca sarkán.
Telefon: J. 408-63

— Tünetes verekedések Szilveszter-éjszakán. A szilveszteri tumultus természetesen nem mulhatott el apróbb balesetek, verekedések nélkül. A Baross-kávéházban Szilaha Imre 25 éves malontisztviselő okozott nagyobb botrányt és verekedést. Beer Oszkár üzletvezető több vendég segítségével kituszkolta az ajtón Szilahát, aki azonban ellenkezett és dulakodás közben nekiesett egy ablaküvegnek. A szétbujló üvegszepek *öt embert megsebesítettek: Szilaha Imrét, Beer üzletvezetőt, továbbá Gold Vilmos kereskedőt, Csernák Gyula fényképészt, Nagy Gábor mészárosot, akiknek kisebb-nagyobb sebeit a mentők kötézték be.* Ugyancsak a Baross-kávéházban rosszul lett *Förös Ferencné*, akit szintén a mentők részesítettek első segéllyel. A Damjanich-utca 56. szám alatt levő vendéglőben egy nagyobb társaság itt állapottban összeverekedett. *Berczik József és Tóth Béla lovászok, Német Etel szobalány, Görös Lajos bádogos és Molnár Imre váltókezelő* sebesültek meg az ütközésben olyan súlyosan, hogy valamennyiüket a Rókus-kórházba kellett szállítani.

— Meghalt a bécsi Laenderbank igazgatója. Bécsből táviratozták: *Epler Zsigmond*, a Zentraleuropäische Laenderbank igazgatója meghalt.

— Prémlopás közben elfogták Paczek Irént, a híres sebesmetszőt. Az Andrássy-utti Előd szüszületén szombaton este *észrekeleték, hogy egy elegáns hölgy* — miközben a kíséretben levő férfi az egyik legsebzettebb bundára alkudozott — *értékes prémeket osztott bundája alá.* Rendőrt hívták, aki a tolvajpárt bekísérte a főkapitányságra. Itt hamarosan kiderült, hogy az *elegáns hölgy Paczek Irén, a legsebzettebb nemzeti úzó sebzőorvosa.* akit több ország rendőrsége keres. Hasonlóan európai hírű sebzőorvos a férfi is. *Timár Gyula*, akit Paczek Irénnel együtt letartóztattak.

— Katasztrófális árvíz elpusztította Oran vidékét. *Parisból telefonálta A Reggel* tudósítója: Algírból és Marokkóból ismét katasztrófális időjárásról és elemi csapásokról érkeznek jelentések. Oran vidékén körülbelül 500.000 négyzetkilométernyi terület került víz alá. A mostani áradás sokkal nagyobb károkat okozott, mint az egy hónappal ezelőtti pusztító áradások. A mezőkön és általában a síkságokon a vízállás egy méterre emelkedett. *Sokszor, úgy benszültek, mint a telepek elhagyott házaikat.* Casablancá jelentés szerint a *Konitra, Petit Jean* és *Suc el Arba* városok által alkotott háromszöget is teljesen elöntötte az ár. Az állatállomány csaknem teljesen elpusztult. Az országutakon, ahol eddig autók jártak, most csak mólócsónakokkal lehet a közlekedést folytatni.

— Ferdinánd volt bolgár király Delamerikába utazik. *Bérmából táviratozták: Ferdinánd* volt bolgár király egy kisebb társasággal idekezezt. Az exkirály néhány nap múlva Delamerikába utazik. A több hónapra tervezett utazás során Brazíliát, Argentínát, Chilét és Bolíviát fogja beutazni.

— Halálos szilveszteréjszakai verekedés Újpesten. Újpesten a véres verekedések egész sorától volt zajos Szilveszter éjszakája. A Dunaparton, a Kont-utca és Duna-utca sarkán a 4944. számú rendőr *Filippov Gergely és Tamási József* népesti munkásokkal vérbefaggyva találta a kövezeten. A két munkás a kocsmából kijövet támadt egymásra. Sebesülésük oly súlyos volt, hogy miközben a mentők a kórházba szállították őket, *Tamási béla is halt sérüléseibe.* — *Reisz András* 22 éves asztalos *Szaja István* nevű asztalosátársával és *Buzs Sándor* 26 éves lakatosnál egy vendég előtt verekedett össze. Reisz több életveszedelem kényszerét kapott.

— A nedves hideg rettenetesen kínozza a fagyásos lábat. A Szent Rókus-lábfürdő a szenvedő lábat azonnal meggyógyítja minden gyógytárból kapható. Nagy csomag ára 1 pengő.

Pneumatik Árusító Rt.
Andrássy-ut 27. Telefon: Teréz 134-78
Főlerakat: „Autocar” Andrássy-ut 40

Briand kiábrándító ujévi nyilatkozatában leleplezi azokat, akik Locarnóból hurkot akartak fenni a nyakára

„A nemzetek a maguk csendőrségéről nem mondhatnak le, hisz a konfliktusok csirái nem hiányoznak a mai Európában sem”

Paris, január 1.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Briand francia külügyminiszter, aki az utóbbi időben többnyire a lapok ünnepi intervjút szokta felhasználni arra, hogy a francia külpolitika általános irányelveiről nyilatkozzék,

az újév alkalmából szcenziós nyilatkozatokat tett

a világpolitikai aktuális kérdéseiről.

— Legelőbb kívánságom a ma kezdődő új esztendőre az — kezdte a beszédet — a francia külügyminiszter — hogy az igazságra és a fennálló szerződések tiszteltbentartására alapított béke erősödjék meg az egész világban. A népeknek a Nemzetek Szövetségének egész alatt közeliedniök kell egymáshoz és ezt főképp a német-francia közeliedés politikájára értem, amelyet Stresemannal együtt én kezdeményeztem és amely, remélem, 1928-ban közeliedezzen tovább fog haladni. Emiatt a politika miatt sok támadás ért.

nem egyszer kísérelték meg, hogy Locarnóból hurkot fennjárnak a nyakam köré.

de akik ezt tették és részben teszik még ma is, nyilván sohasem voltak vele tisztában, hogy mi a francia közeliedemény igaz akarat. Az én politikámon kívül meg csak egy politika lehetne: a franciáoraszágban: fokozni a háborús készülődést, a végtelenségig növelni a hadsereg létszámát és eleve elutasítani a megértés lehetőségeit azokkal, akik tegnap ellenségeink voltak. Ez a politika csak egyre vezet: háborúra! Az én célom pedig az, hogy megakadályozzam a háborút.

Nemzetországok a maga több mint hatvanmillió lakosságával nem lehet egyszerűen negligálni.

A győző számára az az egyedül lehetséges és egyedül jó politika, hogy ügykezelés a leggyőzhetőbb barátoktól meggyerni. Az általános lezserelésnek mindig egyik legősztintebb híve és előharcosa voltam. A mai francia hadsereg 23%-kal kisebb a békebelinél és ha bevezetjük az egyéves szolgálati időt, ez a különbség 45%-ra fog emelkedni. Örültség volna azonban minden fegyverkezéssel egyszerűen lemondani. Nem elég, ha a bíróság ítéletet hoz: szükség van csendőrségre is, hogy ezt az ítéletet végrehajtsák.

A nemzetek a maguk csendőrségéről egyelőre még nem mondhatnak le, hisz a konfliktusok csirái, sapsun, nem hiányznak a mai Európában sem.

Az államoknak az a kötelessége, hogy megakadályozzák a csirák kifejlődését és a nemzetközi szerződések hálójától idővel oly sürűvé tegyék, hogy az bármely vértalanul kitérő vihárt föl tudjon tartóztatni.

Briand ezután érdekes kijelentéseket tett Franciaországban Olaszországhoz és a Balkán-államokhoz való viszonyáról.

— Különösen tartom — mondotta —, hogy Olaszországban nyugtalankodnak a francia-jugoszláv szerződés miatt. Vajjon

okoztak-e izgalmat Franciaországban azok a szerződések, amelyeket Olaszország Rómánálval és Magyarországgal kötött?

Az eredeti megállapodás, éppen Olaszország kezdeményezésére, úgy szült, hogy a francia-jugoszláv szerződés Olaszország is írja alá, az ő hibája, ha a szerződés alól hiányzik az aláírása. Ezért sem minket, sem Jugoszláviát nem terhel felelősség. Egyébként Franciaország és Olaszország viszonya távolról sem olyan feszült, mint azt sok oldalról szeretik föltüntetni, hisz minden olyan kérdésben, amely a két államot kölcsönösen érdekli, állandó eszmecserét folytatunk Rómával. Az természetesen

Moulin Rouge

örömmre szolgálna, amint ennek a kamarában mondott legutóbbi beszédében is kifejeztem adtam, ha alkalom van Mussolinival személyesen is találkozni. Jólásokba nem szeretek becsúszni, de alapos reményem van arra, hogy Franciaország és Olaszország között hamarosan létrejön a megértés. Meg vagyok győződve róla, hogy a balkáni határok biztosítása érdekében is meg lehet találni a módját egy

balikáni Locarno

megkötésének, amelynek szoros kapcsolatban kell állnia a szövetségi kormány által javasolt támadást kizáró egyezményvel. Erről az egyezményről haladéktalanul megkezdjük a tárgyalásokat, mielőtt az új orosz követ, *Dogolevski*, elfoglalja hivatalát. Azt a szerződést, amelyet Franciaország Jugoszláviával kötött, az olyan szerződések iskolapéldájának tartom, amelyekkel a nagyhatalmaknak az egész világot át kellene szőniök, hogy biztosítsák a világ békéjét.

Ripka főpolgármester meg- egyezett Wolff Károlylyal, hogy a Beszár vezérigazgatója Folkusházy, helyettese Márkus Jenő legyen

(A Reggel tudósítójától.) A Beszár vezérigazgatói állása betöltésének problémája már hónapok óta foglalkoztatja az illetékes tényszerűket és a fővárosi Kállay-pártban újévkor az a meglepő hír terjedt el, hogy

a döntést előkészítő tárgyalások során váratlan fordulat következett be.

Ripka főpolgármesternak tudvalevően Márkus Jenő, Wolff Károlynak pedig Folkusházy Lajos volt a jelöltje. Néhány nappal ezelőtti azonban közvetítő tárgyalások indultak volna meg Ripka és Wolff között. A tárgyalások a Kállay-párt beavatott tagjainak értesülése szerint újév napjára befejeződtek és

a megkötött paktum szerint Folkusházyt még alpolgármestersége ideje alatt bíznák meg a Beszár vezérigazgatói teendőinek ellátásával

és mielőtt otthagyná az alpolgármesteri széket, kinevezik vezérigazgatóvá, helyettes vezérigazgatóvá pedig Márkus Jenőt. A Reggel főmunkáslal közli az érdekes hírt, amennyiben értesülésünk szerint ezt a hírt vajdó kérdés nem paktumokkal, de nyílt és becsületes párközi meggyezéssel fogják a városi pártok elintézni.

Fájos, érzékeny, fáradt és fagyásos lábalt EGYSZER MEGÁGYATJA

AZ OXIGÉNES SZENT RÓKUS LÁBFÜRDŐ

Elegendő, ha csekély mennyiséget a Szent Rókus-lábfürdő lávájába meleg vízben feloldunk. Nyerünk ezáltal jótékony hatást lábfürdőt, melyet használunk, ha megerőltetéseket és strapák folytán a lábát fáradtak; ha a tyuk-szemek és daganatok kegyetlenül kínoznak, a cipő szorításai és feldörzsölései égnék, a bokák a járás és állodgalás következtében megduzzadnak. A fagyási bántalmak és ezzel járó türelhetetlen viszketések egy csapásra megszűnnek a Szent Rókus-lábfürdő használatával.

A Szent Rókus-lábfürdő minden gyógyszerárban kapható. Egy nagy csomag ára 1 pengő 28 f.
Főraktár: Szent Rókus Gyógyászati Budapest, VII. Rakóczi-ut 70. szám.

Társasutazások a Rivierára

1928. január 14. 600.— P—
Karnevali utazás 1928. február 6. 600.— P és
1928. február 14. 650.— P

Nizza az idei farsangon nagy fényvel ünnepel 30-ik karnevalját. Ez alkalomból a Máv. Hivatalos Menetjegykönyvbe két társasutazást rendez. Ezek közül január 14-én indul egy kirándulás. Az utazás tartama minden esetben 14 nap. A részvételi díjban 11. oszt. gyorsvonatú jegy, az elsőjárás szállás, ellátás és az összes költségek befoglalatnak. Félvezetési és prospektus a Máv. Hivatalos Menetjegykönyvben kapható

Hogyan kapta vissza Licseff főkonzulné gyermekeit a bolgár követségtől és férjétől

(A Reggel tudósítójától.) A Licseff-házaspár gyermekeinek ügyében két napon keresztül folytak a tárgyalások a budapesti bolgár követség ügyvivőjével, aki Licseffnek és gyermekeinek menedéket adott. Szombat este sikerült meggyőzni a követészt ügyvivőt arról, hogy a nemzetközi jog ellen cselekszik, ha ilyen, kifejezetten magánjogi vonatkozású ügyben nyújt támasztást Licseffnek és eljárása indokolatlanul bizalmatlanságot jelentene a magyar hatóságokkal szemben. Miután ezt az ügyvivő belátta, ő maga szólította föl Licseffet a bekészítendő Licseff-közölte dr. Gonda Henrikkel, feleségének ügyvédjével, hogy hajlandó a gyermekek kiadására, egyetlen feltétellel,

ha a felsége irást ad arról, hogy a történetek ellenére is érvényben marad a budapesti írvászek előtti régebben kötött egyezségük, amely szerint a jogerős döntésig az asszony köteles a gyermekeket háromszor egy héten edesapjukhoz elküldeni. Ezt az irást a jegtanácsos közvetítésével meg is kapta

és ezután este 1/8 órakor a két gyermeket

közvetítve Licseffre a bolgár követség helyiségéből és átadta Gonda dr.-nak. A 10 éves Nikolaj és a 4 éves Zsanett elbúcsúztak edesapjuktól és

elhagyták a követség épületét.

Az ügyvéd a két gyermeket autón vitte edesanyjuknak Lendvay-utca 23. szám alatti lakására, a kirendelt detektívek egy másik autón követték őket. A kislány, aki még emlékezett arra az autós üldözésre, amely a követségre való szökésétükért kisért, aggodva kérdezte a jogtanácsost: „Kérem szépen, az a másik autó üldöz bennünket?” A 4 éves Zsanett is szepetget: „Bácsi, nem kell félni!” A Lendvay-utca 23. szám alatti lakásba az összegyűlt lakók sorfala között vonult be a két gyermek, örömmel üdvözölték edesanyjukat és

első dolguk volt, hogy boldog újévét kívánjanak neki.

Licseffné és gyermekei továbbra is Budapesten maradnak a válogópó befolyásig és az egyezség értelmében a gyermekek holnap, kedden délután a nevelőnő kíséretében már magánlakójukba edesanyjukat.

Szilveszter éjszaka két helyiérdeki villamos összekötőit, Szilveszter éjszaka villamoszerencsétlenség történt a Kerepesi-úton és csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy a baleset súlyosabb következményekkel nem járt. Efelé után néhány percel itas állapotban ment a Kerepesi-úti síneken Nagy László 39 éves géplakatos. A Rákosszentmihály felé haladó helyiérdeki villamos vezetője észrevette a sínek között bukáselőre embert, lélekelt, amire a pótkocsival haladó villamos hirtelen megállt. Az utána haladó másik helyiérdeki vezetője nem vette észre, hogy az első villamos megállt és beleszaladt az előtte vesztőgéti villamosba, amelynek első kocsija telve volt utasokkal, a pótkocsija azonban szerencsére üres volt. Az üres pótkocsi az összekötőközös által erősen megrongálódott, de sem az utasok, sem a kalamazók közül nem sebesült meg senki. A részeg géplakost ellenben az első kocsi a lefelezés ellenére is elvittette. Nagy László agyrázkódást szenvedett, a Rákusba szállították. Allapota súlyos, de nem életveszélyes.

A szanalás és a nyugdíjas közalkalmazottak (Levegő a szerkesztő). A 15 éves aluli szolgálat alapján nyugdíjazott közalkalmazottak előkészítő bizottsága megdöbbenéssel kértelen megállapítást, hogy törvényes illetményeikből nyugdíjukból és lakbérnyugdíjukból — a szanalás címen még ma is lebarnak 10%-ot, holott a szanalási törvény szerint ez a levonási határidő 1926 június 30-án lejárt. A szanalási törvény hatályának lejártával a nagyobb nyugdíjakat melesztették a csekélyebb 10-15%-os levonástól, a mi csekélyebb nyugdíjban azonban a 40%-os levonást fentartották és így látszik, ezt a módosítást elvárják. Mindezt közölték az országgyűlés tagjaival is. Kifünnő tisztelettel: az előkészítő bizottság.

Egy magyar politikai menekült szélhámossági Bécsben. Bécsből jelentik a Reggelnek: A büntető bíróság három hónapi szigorított fogházra ítélte Veres Miklóst, aki volt olasz képviselőnek adta ki magát és Emilio Varese név alatt mint olasz politikai menekült kéri a legkülönbözőbb helyeken anyagi támogatást. A tárgyalásra beidézték tanúk terhelő vallomása után a szélhámos beismerte, hogy az igazi neve Veres Miklós, de hozzátette, hogy Veres és Varese teljesen egyet jelentenek. Veres megnyugodott az ítéletben és csak arra kérte a bírót, hogy higgye el neki, hogy valóban magyar politikai menekült. Állítása szerint a Cserny-csoporthoz tartozott.

A Reggel e 5-6-ik számában megírta, hogy dr. Dalnoki Főrs Gábor volt főhadnagy és bankigazgató sikkasztás miatt kőrizik. A magyar királyi budapesti honvéd városparancsnokság annak közlését kéri, hogy nevezett az összehozás óta szolgálatot nem teljesített, nyugdíjazással sem áll, tehát nem is volt tagja a jelenlegi magyar királyi honvédségnek.

Kinek kell az állandó meleg? Egy amerikai találmány. A Radio Pacho segített az emberiségben és új termofórum 12 órán át akár egyfolytában, akár megszakítással — egyetlen kanál hideg víz bevitelével egészen melegedni ad. Veszélytelen, olcsó, nem kell hozzá se villany, se gáz, se forróvíz és így mindenütt: uton, otthon, kocsiban használható. Kinek ne volna szüksége erre a nagyszerű találmányra, amely megrendelhető Abonyi Artúr műszaki Rt. Budapest, V. Bathory-utca 1.

FISK CORD
PNEU. AUTÓFÉLSZERELÉSEK
CITROËN-ÉS FORD-ALKALATRESZEK
TELEFON:
T. 221-97, 285-63
NAGY JOZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Hócipőt vulkanizálok
48 óra alatt
Nem ragasztok!
Vadász István
Budapest, Kertész-u. 59 (Király-utónál). Telefon: J. 241-14

Nagy politikai botrány Berlinben. Berlinből jelentik: A „Montag-Morgen” részletek közül egy újabb nagy politikai botrányról. Amint kiderült, dr. Gessler hadügyminiszter a Deutsche Zeitungsdienst nevű vállalatnak nagyobb összegeket folyósított, amelyek eddig több mint 200.000 márkát tesznek ki. Ennek a hírreljárati irodának a vezetője benső barátságban volt a miniszterrel. A vállalat főleg a németországi lapokat látta el hírekkel és cikkeikkel. Az iroda vezetője, Oscar Korn, aki azelőtt demokratapárti titkár volt, ezen összegek ellenszolgáltatása fejében dr. Gessler hadügyminiszter érdekében propagandát fejtett ki.

Az új év első napjának ünnepi alkalomai. Kis Erzsébet 17 éves laboránsnő a Németvölgyi-ut 29. szám alatti állami tudóközépben, ahol alkalmazásban áll, szablamitál és morfolommal megmérte magát. — Jeszenszky Emil 28 éves görögországi Telenyúai lakásán szerelmi bántában szelvéselet több szőr mellbeszúrta magát.

Pengőhamisítót fogott a pécsi rendőrség. Pécsről telefonálja a Reggel tudósítóját. A pécsi rendőrség vasárnap előzetes letartóztatásba helyezte Kovács József állásnévelő bányamunkást, aki gyppengőshöz hamisított. A hamisítót Lausner János kereskedő leplezte le, akinél Kovács megkísérelte egy hamisított darab forgalombahozatalt. Kovács József elmondotta, hogy olomkanalakot szedett össze, elkészítette a formát és az olomból péteken 30 darab gyppengőt készített. Szombaton délután két darabot egy mérszáronál akart értékesíteni, de ez sem sikerült és az egyetlen hiányzó hamisítvány az, amit Lausnernek átadott. A detektívek házkutatást tartottak Kovács pécsbányatelepi lakásán, ahol a hamisításhoz felhasználott kelleket és 29 darab hamisítványt hiány nélkül meg is találtak.

A sinatói premieje. Szilveszter éjszaka hályvezt üzembe a Beszár az új sinatókat. A nagy ható nagy forgalomra való tekintettel az éjszaka két járatát indították és a premie sikerét minden kocsin „Jahó!” mutatták. A sinatók nagy trambon közelednek: a Rákusai Pénztárhelyre, a Veszeli színházhoz a pestszéneli Pincelérre, a Bednár-teret Rákospalotára és a Berlin-teret az óbudai Florián-terre. Az új jármű most már minden éjszaka közlekedni fog, de csak egy mezelet csúszott: éjszaka 2 óra 30 percor indul és 3 óra 30 percor tér vissza a végpontoktól. Mivel ez mindössze napi 2 órai munkaidőt jelent, a Beszár — hogy a kocsikat és az alkalmazottakat foglalkoztassa — délelőttiként is forgalomba állítja a sinatókat, ehhez azonban nem az éjszakai utasokból, hanem a 16-os palatéből: a Baross-utca, pesti Bányapalota és a Magyarhídig és vissza fognak közlekedni. Ez a járat kétfőn délelőtti indul először.

Letartóztatták a tolvaj droguista-klub szervezőit. A Thalbmayer és Seitz gyűgygárúrtól, Zrínyi-utcai hatalmas épületében, amint ismeretes, a droguista-gyakornokok többszámú millió értékű gyűgygárúrt loptak el, amint ezt Horváth Vendel detektívfelelőselet csoportja kinyomozta. A tolvaj gyakornokok közül három már le is tartóztatták, csásnapra pedlia kiküldték az orgazdákat is. A nyomozás adatai alapján csásnap orgazdaság miatt letartóztatták Muesi Sándor Izabella-utca 62. szám alatti droguistát, továbbá Domonkos Sándor és Schenkenged Dezső droguistákat, akik az árakat közvételtek.

Főlohbant egy belgiumi löpőgyár. Brüsszelből táviratozzák a Reggelnek: A hollandiai határ közelében fekvő luaceni löpőgyár főlohbant. Eddig 30 súlyosan seült munkást ástak ki a levegőbe röpült árny romjai alól. A gyár igazgatója is komolyabban megsérült. A robbanás 49 kilométeres körzetben volt hallható.

TUNGSRAM

Értesitem a t. vetőközönséget, hogy

Télikabátok

gyönyörű kivitelben, nagyon olcsón, készen kaphatók

WIDDER tértiszabó

Telefon 295-76

IV. Városház-utca 20. szám

Tagfölvételi hirdetmény

A Pesti Chevra Kadisa előjárósága a tagfölvételek céljából való jelentkezés határidejét folyó év január hó 15-ig meghosszabbította. Jelentkezni lehet a titkári hivatalban (Budapest, VI. Landon-utca 3), ahol a jelentkezési lapok is átvételtek.

ZÁLOGCÉDULÁKAT

Singer IV, egyetem-u. 11.

SAKORVOSI

rendelő

rendelés egész nap. Rákóczi-ut 22. I. em. I. Kővezeték szobában

Véres ökölharc Szilveszter éjszakáján egy fölrobbantott léggömb miatt a nagykorúfi Pátria-kávéház előtt

(A Reggel tudósítójától.) Szilveszter éjszaka hajnali 4 órakor vidám társaság tért be a Nagy-körút és Király-utca sarkán levő Pátria-kávéházba, amelynek asztalainál még hangosan kacagott a szilveszteri jókedv. A társaságot Jeszenszky Károlyné vezette, kezében egy hatalmas léggömbbel, amely világítógázzal volt megöltve. Jeszenszky két három férfi kísérte. A társaság alig foglalt helyet az egyik asztalnál, az ezerhangú zsbongást

hirtelen tulharsogta egy hatalmas durranás, amelyet még lészöbbé tett, hogy nyomban utána nagy láng csapott föl,

amely félelmetesen szárnyalt a kávéház mennyezetéig. A vendégek között nagy riadalom támadt, az emberek fölugráltak helyeikről és menekülni akartak. Hamarosan kiderült, hogy a pánikot ügyetlen tréfa okozta. A négytagú társaság közvetlen szomszédságában ugyanis egy jókedvű férfi ült, aki

égő szivarját a léggömbhöz szorította.

A léggömb meggyulladt és a szabaddá lett szénigazgató fölrobbant. A láng Jeszenszky né ar-

cába kapott, bőrét több helyen megpörkölte és belekapott a hajába is,

de Jeszenszky né tenyerével elfojtotta a lángot, még mielőtt nagyobb bajt okozott volna. Orvost kerítettek, aki a „sérültet” ápolásba vette és lukására szállította. A botrány azonban csak ezután tört ki teljes erővel. Jeszenszky kísérői sértő szavakkal támadtak szomszédjukra, aki az utcára invitálta sértegetőit, hogy ott intézzék el az affért. Mind a négyen átmentek a Körút túlsó oldalára,

ahol tizenöt percig tartó elkeseredett ökölharcban verték véresre egymást

az ellenfelek. A nagy lármára odasietett az Oktogon-téri őrszemes rendőr és szétválasztotta a verekedőket. Az igazgatásnál kiderült, hogy a léggömböt Janussek István és Sándor fővárosi tisztviselő. A megsérült gyújtotta föl. Ellenfele a boxmérkőzésben Kö-Jeszenszky né kísérőének két másik tagja el-tűnt, még mielőtt a rendőr a verekedés színhelyére érkezett.

Almási Lola színésznő vasárnap ismét megmérgezte magát

(A Reggel tudósítójától.) A szinikritika helyett egy idő óta már csak az öngyilkosok rovatában találkoznak az egykor híres szép budapesti színésznő, Almási Lola nevével. Almási Lola régebben a Magyar Színház tagja volt, ahol

szépségével tűnt föl.

Utóbb Olaszországba került, ott több évet töltött, szép sikerei voltak és vagyont is gyűjtött. Amikor visszatért Budapestre, vállalkozásokba kezdett, amelyek azonban nem sikerültek. Pénzét elvesztette. Néhány hónappal ezelőtt

munkakönyvet váltott a rendőrségen

és azzal a tervvel foglalkozott, hogy ruhátárosnő lesz egy színházban. A szerencse egykor kegyelmeit azonban összes elhanyagolási kísérleteiben sorozatos balszerencse üldözte és emiatt

elkeseredésében már többször öngyilkosságot követett el.

A mentők már úgy ismerik, mint a legmakacsabb öngyilkosjelöltet, akinek számtalanszor mentették meg életét. Almási Lola férjhezment

Fraud Bélához, de az életben szenvedett anyagi veszteségeit nem tudta elfelejténi és

vasárnap Főherceg Sándor-utca 34. szám alatti levő lakásán nagy adag medinállal ismét megmérgezte magát.

A házbeliek súlyos állapotban találták meg a mentők, akiket kihívtak hozzá, az első segítségnyújtás után a Rókus-kórházba szállították.

Az új esztendő új kereskedelmi miniszterjelöltje: Kenéz Béla Dessewffy Aurél államtitkár utóda Tormay Géza lesz

(A Reggel tudósítójától.) Kormánypárti körökben minden „illetékes cáfolat” ellenére elintézték dolognak tartják, hogy Herrmann kereskedelemi miniszter rövid időn belül megváltik tisztségét és a Dunántúli Villamosági Rt. élére kerül. A vélemények csak Herrmann utódját illetően térnek el egymástól. Kellat

Tibor mellett ugyanis legújabbban Kenéz Béla neve bukkant föl és kormánypárti körökben valószínűnek tartják, hogy

az új kereskedelmi minisztert kettőjük közül fogják kinevezni.

Érdekes az a hír, hogy Herrmann miniszterrel együtt

távozik állásából Dessewffy Aurél kereskedelmi államtitkár is, akinek utódja a beavatottak szerint Tormay Géza lesz.

Természetes azonban, hogy ezek a személyi változások csak akkor válnak aktuálisakká, ha a Dunántúli Villamosági Rt. megalakul és Herrmann átveszi a részvénytársaság elnökségét.

Nagysád, ne izéljen

Fölveszem a telefont. Otthon, hivatalban, bárhol. Pokoli hangzavar. Kettőn beszélnek. Tizen számot kérnek. Szopránok, baritonok és basszusok esengnek Józsiért, Terézért, Lipótért, Krisztiánért, Újpestért, Híhába. Nagysád! Nagysád! Edes kisasszony! Mintha a derék központ megzavarodott volna. Egy hónapja tart ez az idegenkert rostan pirító zavar a pesti telefonnak ugyszólván minden vonalán. Kilőszámra érkeznek hozzánk a panaszoslevelek kereskedőktől, orvosoktól, intézetektől, magánosoktól. Másfél évi kifogástalan telefonszolgálat után újra megbomlott a pesti telefon lelki egyensúlya. Orvost! Orvost! Engedelmesebb, szelidebb, beletörődőbb népe nincs a földkerekségnek, mint a revéget pesti polgár. De engedelmet, néha a birka is topog a lábával és veszélyeztet a konszolidáció nagy művét! Gondoljuk csak meg, ha a telefonnak ez az elmulasztása újra dívatba hozza azokat a parlagi indulatkitöréseket, amelyekről kormányzatunk bölcsessége az erkölcsvédelmi rendelettel szoktatott le bennünket. Uram, bocssás! Csak ugy melesleg jegyezzük meg, hogy Budapest a kontinens legdrágább telefonjával büszkélkedik. Ugy ám! Itt a legdrágább és egyuttal a legrosszabb, többek közt, a telefon és az autótaxi. A rádió és a rüplőgép századában a telefon és autótaxi, ugy látszik, némely illetékesek előtt, még mindig a virilisták, magnások és zsidók luxusa. Hogy ez csak némileg túlzás avagy karikatúra: a beszélgetések olvasása és a telefonszolgálatnak a postához csak hasonló fizetési skálája ismeretlen fogalom Bécsben, Berlinben, Brüsszelben, Londonban, Párisban, Hágában, Kopenhágában és mind a többi elfajta elmaradt balkáni metropolisban. — ezt a komplikált antiszociális dörögést csak utólréhetetlenül világvárosi Budapestünk engedheti meg magának. De kérdezzé valaki, hogy megengedi az extra telefonadót? Megkérdézték valaha is, hogy kedvére van-e az adóadminisztráció packázása, a közlekedés minden ünnepnap bekövetkező csődje, az állami vámpolitika inkvizíciója, a kartekek és a pretoríus bandák kérdő térdhódítása? A telefon ádrágítását eltűrte abban a hitben, hogy a különböző célokra ki-szolgált és soha vissza nem fizetett pénzéből legalább olyan távbeszélőberendezéshez jut, amely jelenkezik, összeköt, nem bont a beszélgetés közepén, elhárítja a vonalak szenvedélyes érintkezését, nem képesol diszkrét vagy üzleti beszélgetéseinkbe boldog-boldogtalant, egyszóval teljesíti azt a hivatását, amelyre a civilizált világban rendeltetett. Közel másfél-évig csak a borsos telefonszámlák miatt volt okunk panaszra. — most a telefon újra elviselhetetlen, kétségbeesztő kinszorszám. Vajon miért zuhant vissza, mitől romlott el, mi okból keseríti amugyis keserű pesti életünket a telefon? A választ nem nehéz kitálni: tessék panaszt tenni. Az ördög tesz panaszt! Amikor a központ nem jelenkezik, majd a rendező, ellenőr, igazgató fog jelentkezni. Rekedtre hallózza adják meg magunkat a sorsnak. Így rendeltetett! Halló, nagysád! Kérem... Senki. Senki. Nagysád, ne izéljen, tessék jelentkezni végre! Téves. Köszönöm. Hagyjunk föl minden reménnyel!

MINDEN HÁZNAK LEGYEN
BOLDOG UJESZTENDŐ!
DIANA SÓSORSZESZ
ÉS MINÉL TÖBB PENGŐ!

ZONGORÁK LEGELŐCSŐDBAN
Magyarország legnagyobb zongorakészítője

»LYRA«

RT-nél, VII. Erzsébet-körút 10
Részletekért

Walter Bruno évtizedes távollét után újból meghódította Budapest zenei közönségét

Mahler III. szimfóniájának fantasztikus színekben pompázó előadásával

(A Reggel munkatársától.) Két esztendővel ezelőtt Kleiber Erich vezényelte Mahler III. szimfóniáját és akkor feledhetetlenül szép élménnyel ajándékozta meg hallgatóit. Most, hogy Walter Bruno ugyanezen művet tüzte programjára, a zene snobjai és — filológusai, de maga a nagyközönség is feszült várakozással készült a két előadás: a két zseniális művész teljesítményének összehasonlítására. (Vájon lehet-e egyáltalán Kleiber után ezt a művet másnak is előadni és jöhet-e még ő utána fokozás?)

A mai hangverseny azt mutatja, hogy bizonyos irányban Walternek még sok új mondani valója volt, ám egy Mahler-szimfónia oly gazdag és kimeríthetetlen, hogy minden vérből művész másutt találja meg teljességre számára a kulminációs pontot, a tökéletes kielégülést. Kleiber fehérzússá temperamentuma, folyton vibráló idegzet s imperatori gesztusa a megalkuvást nem ismerő cégekkel magasságba sodorják zenekarával együtt. Ő állandóan önmagából teremt. Bruno Walter más. Ő meghitt barátja volt Mahlernek, ott állott a III. szimfónia bűfésőjénél, a mester vele közölte először életének, de munkásságának is minden mozzanatát. „Senki sem ismeri, aki úgy megértene és vélem érezné, mint én.” — írja Mahler Walternek — „de azt hiszem, nekem is sikerült behatolnom az Ön lelkének titkaiba”. Walter

páláját éppen ezért autentikus tradíciók irányítják.

Attól s mély tekintettel merült az oeuvre-be, amely három évtized óta (a szimfónia 1896-ban íródott) az ő finom művészi lelkében, éretnes zenei ízlésében szinte motívumról-motívumra, hangról-hangra tovább eszőlődött, míg végre remekbe készült ötvösmunka lett belőle. És ma, rejtett, nagy összefüggések, káprázatos látomások, bonyolult hangképek, mikroszkopikus fordulatok egész légköre tárul föl csodálkozó szemünk előtt.

Walter legnagyobb érdeme, amelyet Mahler műveinek érdekében kifejt, hogy megmutatja azok helyes formáját és az egyes tételek között levő mély jelentőségű motívikus összefüggéseket. Kleiber Mahlerre forrongó vulkán, Walteré a gyémántkőszűrő, esillogó műremeke, Kleiber fiatalabb, Walter érett. A szimfónia altiszóját Basilidesz Mária, a muli héten Berlinben ünnepelt kiváló művésznőnk énekelte meghatóan nemes stílussal, magasztos előadással. Ő is idézte Mahler szellemét. A Palestrina kórus és a Borus Endre keze alatt működő gyermekkar, ugyancsak a színekben pompázó, zenekar és szolisták, Baré és Minniek tanárok is méltók voltak zseniális vezetőjükhez, akit a közönség szünni nem akaró ovációkban részesített.

Dr. Várady Miklós

„Alfonz király rabja a spanyol diktatúrának!”

Párisi beszélgetés Blasco Ibanezzel, a száműzött nagy spanyol íróval, akinek pihenés: dolgozni börtön, cenzura és diktatura nélkül

„Ki tudja, nem fogjuk-e a sarki újságárusnál mindennap az újság helyett a filmtekercset megvásárolni? ...”

Páris, december 22.

(A Reggel tudósítójától.) A párisi Champs Élysées legmondaneibb, legegységesebb színterén, a Claridge fogadótermében ülök, szemben Spanyolország száműzött és nagy regényírójával, Vicente Blasco Ibanezzel. Regényeit, az „Apokalipszis négy lovását”, a „Mare Nostrum”-ot, a „Vérző Arénát”, ha máshonnan nem is, de a mozivásznonról mindenki ismeri. Dérbeesavarodó hajja, szép szál ember Blasco Ibanez. Lendülettel, nagy gesztusokkal beszél, mintha most is a spanyol képviselőház emelvényén érezné magát.

Gomblyukában a francia becsületrend magas kitüntetés, a parasznioki jelvény:

arany szalagon vörös rozetta. Az életéről beszélünk. Mosolyog:

— Anatole France mondta rólam, hogy legérdekesebb regényem az lesz, amelyben a saját életemet ántom könyvalakba. Harcos volt az életem, jól esik most egy kis pihenés. Vagy legalább is a pihenésnek ez a fajtája,

dolgozni börtön, cenzura és diktatura nélkül.

Leendő anyák, vigyázzatok!
Gyermekkeszi
BRUCK VI. Andrássy-ut 38. sz.
Képes árjegyzék 50 fillér helyeg ellenében

Börtönbe csuktak Spanyolországban, mert nem adtam be a derekamat. Hétzer tiszelt meg azzal a spanyol néppel, hogy képviselőjévé választott. Ez akkor volt, amikor még igazán a nemzet választott és nem a kormányhatalom, nem a csendőrszorong. Ma itt élek a vendégszerető Franciaországban, Menton azurkék ege alatt.

— Mi a véleménye Primo de Rivera diktatúrájáról és annak jövőjéről?

— Itt nem pusztán Primo de Rivera generálisa személyéről, hanem egy rendszerről van szó, amelynek célja a polgári egyének életébe való legdurvább betengyelés, mindenek a földulása, ami csak a szabadságra emlékeztet. Ez nem pártoknak és irányoknak, hanem a katonaságnak és a polgárságnak küzdelme.

Alfonz király is rabja ma ennek a diktatúrának.

A diktatúrát már születésük pillanatában arra vannak itélve, hogy megbukjanak. Meg fog bukni a spanyol diktatura, mint ahogy meg fog bukni a többi is...

— Mi tehát az ön politikai állásfoglalása?

— Én a szabadság rajongója vagyok. Annyi a szabadságnak, amelyhez mindannyiunknak egyformán van jogunk, vagyok a szerelmese. Hányan vannak még, akik ijedten bezárják ajtajukat és nem akarják kinyitni a húszadik század kopogásának? Hányan vannak még, akik

elfelejtik, hogy az inkvizíció idejének már vége?

Még gyermekkorom idejéből emlékszem vissza azokra az estékre, amelyeket a magyarok nagy költőjének, Petőfi Sándornak versei töltöttek be. Ami a legmegragadóbb ennek a lángésznek a műveiben, ez a szabadságról való végtelen rajongása! Én pacifista vagyok. A háborúk talán méltók voltak a középkor szelleméhez. Szégyenletes az 1914-es világégés után még háborúra gondolni. Valamikor

ugyanúgy fog visszaemlékezni az emberiségre a háborúk korszakára, mint ma az emberiségre.

A politikáról az irodalomra és a filmre térünk.

— Akik nem olvassák regényeimet, azok mind filmrónak gondolnak. Pedig a valóságban, akármennyire is szeretem én a filmet, én soha szándékoltam nem írni. Az amerikai vállalatok mindig a regényeimről vásárolják meg filmesítés céljából. A film nagy jelentőségét csak akkor fogjuk igazán érezni, ha majd a filmpapír ugyanolyan olcsó lesz, mint ma a rotációs papír. Ki tudja, egypár év múlva

nem fogjuk-e a sarki újságárusnál a mindennapi újság helyett a mindennapi filmtekercset megvásárolni.

amelyet otthon levettél, képről olvassuk a nap eseményeit... Az én véleményem szerint a film maga nem művészet, hanem ipar, mint a könyvnyomtatás és bizonyos vagyok benne, hogy a filmre ugyanolyan nagy jövő vár, mint Gutenberg nyomdájára.

Most egy hatalmas, ősz szakállas úr lép be a fogadásóba. Koncertat, katolikus politikus, Spanyolország egyik legrégibb történelmi nyelvek viselője. Megpillantja a száműzött író és kitart karokkal siet fele.

Rott György

Napoleon

örökké fogja izgalmi fantáziánkat, amíg ember él a földön. Az a pálya, amelyet száz egynek száz éve megutalt, a nyomorgó korzókai hadnagy manzardszobájától a francia császárság s a világimperiium trónjára — az még ma is a lehelletesség valóságos elkövetője volt szemünk előtt. Nemesak szentimentális kellett ehhez: szerencse is s a tömegpszichológiák összjátéka. Mindezt élénk álítja Abel Gance Napoleon-filmje. Hatalmas skálájú kép, patetikus, mint egy Beethoven-szonda, szenvedélyes, mint a följáratlított sörényű oroszán egy Delacroix-ép. Valószínű, hogy a valóság más volt, de Abel Gance olyan erővel szuggesztálja a képet, amelyet ő fest a múltból, hogy elhiszünk neki minden fantáziát és illúziót. A legművészebb eszközökkel dolgozik. Finom és drámai lélekrajzok. Tökéletes korszerű díszlettel. Tervezhetetlen tradícióval. Levegővel veszi körül embereit. A francia föld és Korzika bódító szaga kiesap a filmből, a tenger játszik velünk, platánjok suhognak. Akkori szép nők föltámadnak és élnek — azzal a megabonázó szépséggel, amelyet könyvek lapjairól sohasem mertünk volna rajzolni... Tally! Récamier! Josephine... Abel Gance, aki már sok szépet produkált, ezzel a filmmel — igen magásra nőtt. Pedig ez még csak Napoleon életének első fele. Az „elindulás” története. Csak most eszmélja Gance a „megérkezés”. De ez a „Napoleon”, így, ahogy van, mégis egész. Lásd sikere lesz a Forumban és az Útban, ahol esztétikáit mutatják be.

Siessen,

mert már csak pár napig árusítunk noi

Hócipőt

P 10.80-ért

mert készletünk teljesen kifogy

Kertész II.

VI. Andrássy-ut 36

ZÁLOGCÉDULÁKAT

Székelty Emil Kertész II. (Terve-templommal szemben.) Telefon

PIRELLI

PNEU- és TÖRÖRÜMI Autókész. és Kft. Budapest, Balvány-u. 12

Hó- és sárcipőjavító

Szegi gumizem VI. Lázár-utca 13. sz.

SAKORVOSI RENDELŐ

Külföldi mintára berendezett bór-, vér- és nyombetegek részére. Erzsébet-körút 1. sz., II. em. (Háközet-ut sark.) — Rendelés egész nap. — Nőknek külön. Speciális gyógymodok: RÖNTGEN — DIATHERMIA — QUARZ INSULIN — EZÜST SALVARSAN és VILLANYKEZELÉSSEL

Belvárosi Színház

Honfity Hanna

Nászéjszaka

Berky Lili, Dolly, Gózon

Hétfő
Kedd
Szerda
Csütörtök
Péntek
Szombat
Vasárnap

A Városi Színház operett-ujdonsága:

Cigánykirály

Ragyogó kiállítás
Legoicsóbb helyárak

Káprázatos ruhák

Legnagyobb siker

Legdrágább hely 6 pengő

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

remélem, sejtji, hogy ma ugyanevezett szíveszteri konferenciát fogunk tartani. Hogy ki, hol, hogyan, kivel ésatöbbi. Jól szedje össze a sültmálóját, mert mindenre kíváncsi vagyok, mindenről beszélni akarok, — természetesen, nekem is van egy kis anyagom...

— Istenem...

— Na igen, Mielőtt azonban rátérnék a tulajdonképeni témára, a következő ajánlatot tesszem magának: adom a Hatvanyt az Ullmannért!

— Már az estélyeket, ugyebár?

— Hát csakis. Rendben van?

— A legnagyobb rendben. Kezdem én, vagy kezd magad?

— Kezdem én, mintán a „Hatvany” sorrendben is előbb volt — 28-án... Hát azt tudja, ugyebár, hogy Lili báróné az estélyi ToINETTE, vulgó: Tónika báróné tiszteletére rendezte, aki karácsony előtt érkezett meg rövid európai séjúrura Amerikából.

— Apropo... és boesánat, hogy félbeszakitom, de erről jut eszembe a dolog: hallotta a Lajos báró esetét a fogházi cenzorral?

— Nem én. Mi ez? Új darab?

— Hát nem egészen. Lajos báró ugyanis, aki — amint tudja — a Markó-utcai prisonban ül, mintán kicidnoztatta a celláját, engedélyt kért arra, hogy írasson. Ezt az ügyességet meg is engedte neki. Lajos báró erre tollat ragadott és reggellől estvélig ráírta a sorokat, amelyeket este mindig kiküldött, hogy gépeljék le neki. Igen ám, de a fogházban minden írást, mielőtt az a városba kikerül — cenzurálni szoktak. Cenzurdáták tehát a báró írását is, nagyon természetesen. A báró azonban annyit írt, hogy a cenzor egész nap csak az ő kézírását cenzurázta, úgy, hogy a foglyok panasza mentek, mert a postájuk megrekedt és napokig cenzurázatlanul hevert a fogházi-íródában... Na, ehhez mit szól?

— Si non e vero, e ben trovato. De ezért e rosszindulatú viccért igazán kár volt engem megállítania, amikor én éppen a legnagyobb dumdák „fejdísz”-gyűlekezetéről akarok magának referálni... Mert a „ToINETTE”-Lili-estély”, ha nem tudná, ugyanevezett fejdísz-bál volt és ime a fejdíszesdák katalógusának néhány gyöngye — valamennyi Roth Margit műre meke — a hozzátartozó kosztümökkel együtt...

— Halljuk, halljuk!

— Tehát! Hatvany Lili: vörös paróka, valenczi bársonykalap, aranycsipkével, (kosztüm: valenczi nő) Hatvany Antónia: szőke paróka, római sisak, (kosztüm: Pallas Athéné), Bor-nemissza Daisy arany- és Angyán Béláné ezüst-lamé bajader-fejdísz, mindketten bayaad-kosztüm-ben, Hatvany Vera: sphinx-fejdísz, Hohen-lohe Ella hercegnő rokokó, Kandó Lászlóné kínai fejdísz, (kosztüm: kínai pagoda), Helai Jenőné, Márffy-Mantuanó Judit: turbán, (kosztüm: török nő), Vass Elemérné: pinguin-kosztüm és pinguin fejdísz, Ullmann Györgyné: hollandi főköfő, (kosztüm: hollandi lány), Lé-tay Ernőné: fehér-feketecokcsák süveg (kétméte-res bojttal), Beck Marcellné: nagy ezüst fejdísz köcsaggal, estélyi ruha, ugyancsak estélyi toilettben (rózsaszín stílruba, fehér paróka) volt Harsányi Zsolné, Cséry Miklósné máltráz, Hatvany Lucy comboy-kosztümbe volt, Wal-der Paula wiener wäscherinnek öltözött, Gyürky Aladárné grófné pedig XVIII. szá-zadbeli rózsulányának...

— Na és az urak?! Az urak frakkban voltak? — Adósgy! Hatvany Ferenc például pesti deduinának öltözött és hogy egyebet ne mondjak: Wlassics Gyula báró ördögnek, Hatvany János nagykövetnek (mellén a „Pour le mérite”-renddel), Kandó László utcai énekesnek, de a legnagyobb maszk-sikere, egy előkelő idegen kritikája szerint, Bánffy Miklós grófnak volt, aki — egyáltalán nem is volt maszkban...

— Kálmán Henrikéknél, hallom, a hölgyek éjjel után valamennyien visszavetkőztek a kosztümökből estélyi ruhákba...

— Igen, ez egy újítás az estélyek terén. A hölgyeknek külön garderoboek volt, itt helyezték el a magukkal hozott estélyi ruhákat, némelyek pedig el sem helyezték, egyszerűen bennhagyták a reticulejeikben. Éjjel után pedig tényleg valamennyien divetkőztek kosztüm-ből estélyibe. (Külön bár volt berendezve, Taty kapitány volt a mixer, hófehér mixer-dressz-ben és ott voltak az összes primadonnák, Péchy Ersi, a Gombaszögiek, Gál Franci, Somogyi Anna, stb.)

— Ezek után átlérhetek az Ullmann-kukulló-rumra?

— De csakis. Ezennel átadom a szót.

— Tehát: örülök, hogy egyszer én is szóhoz juthatok), szőnyegvenen voltak jelen, reggel hétkor kezdtek nagy immel-dummal elmozni, az utolsó különítmény — mintegy tízezerfővel — délelőtti fizkor távozott egyenesen a New-yorkba, ahol együtt találták az egész uri társaságot a káposztaleves mellett.

— Rómók! Rómókül végződik tudniük. De ha szabad kérdeznem, hogy kezdődött?

— Meltőztatik tudni, ugyebár, hogy az estély főattrakciója egy nyolc darabból álló kis revü volt, csupa kis 8–10 perces jelenet, amelyeket egyenesen az estély alkalmi műsoraként írt Nöti. A revü főszerepeit Münich Aladárné, Paksy Józsefné, Szemcsényi Vera, Ullmann Györgyné báróné, Schell Gyula báró, Geist Gáspár, Paksy József, Takács Imre, Tarján Vilmos, Gárdonyi Lajos, Ullmann György báró és Piddock Jánosok végig. A revü keretén belül nagy táncszámok is voltak. Münich Aladárné táncolt előbb egy menüettet, azután Josephina Baker-kosztümében egy charleston-t, majd egy black-bottom-ot. A háziaszony a Király-Színház angol táncosával, Piddock-kal táncolt egy argentiniai tangót, majd a Tiller görök következték: Münichné, Ullmanné, Szemcsényi Vera és Paksyné. Ercdetileg öt-en lettek volna Eber Málkával, de a kedves kis bajnoknő az estély előtt egy nappal jött ki a Park-színházrumból, ahol a mandulát vetétek ki. Ellérőleg a Szíveszter-éj majdnem valamennyi estélyétől, az Ullmann-estély nem volt kosztümös, mindenki estélyi ruhában jelent meg, már természetesen a szereplőkön kívül, mert Münich Aladár például, akinek nem kevésbé fontos (sőt fontoskodó!) szerepe volt a revüben, mint egy m. kir. közlekedési rendőre, reggellől igazán nem maradhatott — unifor-misban. Jaz és cigányzenekar működött a Benzur-utcai palotában, amelynek telefonján a háziaszony császnánap este nyolc órakor jelentkezett először, még meglehetősen álmosan, mert csak délfel tudott átgázolni a romokon keresztül a házszobájába...

— Szóval remekül sikerült?

— Sőt rómókül, amint Önkegyed mondani szokta, vezérem. Hát azt hallotta-e, hogy Somogyi Annuskánál elmaradt az idei káposztaleves...

— Hallja, ilyeneket ne mondjon, mert Nusi, amilyen vad gyerek, följelent az új főkapitány-nál, aki bezzegh nem ismeri a tréfát, plane-ily nyilvánvaló rágalmozást esztelen... Mind-össze az történt, hogy Anette, akinek legnap, vasárnap este premierje volt a Royalban, nem vett részt a káposztaleveses, porter- és fő-söt bakk-sörös orgiában, hanem hajnal felé fölment a Szőkegyre s ott aludt, hogy kipihenhesse magát...

— Akkor tehát hogy sikerült a „Bárról a harmadik”, miután Nusika olyan nagyon ki-pihente magát?

— Erről kissé később. Van itt olyasmi, amé kissé előbb történt.

— A színházak szíveszter-hele, nemdebar?

— Igendebár. A Városi Színház ugrott ki a „Cigánykirály” meglepetésszerű sikerével, amelyről nemcsak a publikum, de bizáson hi-szem, hogy Sebestyén Géza is többit kapott, mint amennyit remélt. Istenem, szabályos, normál operett — a „Mersz-e Mary?” korá-ban! —, még hozzá témája tökéletesen a régi jó „Erdészleány” hangulatát idézi, azaz a különbséggel, hogy nem a Wienerwald k. k. mültijéből, hanem a Balaton magyar daltól zengő füredi lankái közül indul el — minden bizányal hosszú hódító utra. A librettó ugyanis olyan épkeztáb, kellemes, vidám és folyékony (a sok embertelen, komisz szöveg után még ebben a műfajban is valódságos üdü-lésszámba megy), a zenéje pedig stílusban, magyaros följegásban és dallamosságban a ki-tünő szöveggel is nemes vetélkedésre kél, úgy, hogy, amé színházban még nem is nagyon lát-tam: a publikum a második fölvonás után Gézát külön is megéjlenzte; állítom, hogy Géza az éjlenést és a tapsot is megérdemelte, mert a színpad mintaszerűen szép, áldozat-késztségének brokátjaiban, selymeiben, kosztüm-jében és díszleteiben egyenesen vígszínházian impozáns. Az előadás briliáns, mindenki a helyén van. Petrás a primadonnája a darab-nak, olyan, mint egy fehér orgonacsokor. Bó-jos, illatos, szerelmes, angolizálású cipőnek selyemsarkában több kultúra van, mint amennyit a cipő alatti ezek a deszekál valaha láttak. Melepetést váltott ki belőlem az is, hogy Zilahy kisasszony, akinek Pestre való betörése erősen hasonlít a Billeréhez, miután ezáltal nem akart a Fedák és Biller „egyéni-sége” mellé egy — „Zilahy”-egyénséget is akkreditáltatni, kitünő volt. (II. fölvonásbeli rózsaszín-stílrubájában Ellsler Fannyserien- bájós és könnyed volt.) Szerencsés volt a szin-ház választása Berczelly Magdával is a cigány-leány szerepére. Szép hangja van, különben táncol, szerény és szimpátiikus. A férfiak kö-zött Sziklám kívül, aki jó edző, közvetlen alakításáért kivétel-es elismerést érdemel, az új bonviváns az, aki pesti kortársainak s a bon-vivánokat Diogenes lámpájával kereső igaz-gatóknak nagy szegyet fog útni a tarkójába. Ez a fiatal vidé-i színész nem affektál, gyö-

A legmulatságosabb vigjáték

A MACSKA

Titkos, Góthné, Góth, Kertész
Magyar Színház

FINOM KIS CSALÁD

a legmulatságosabb bohózat a

Fővárosi Operettszínházban Minden este 9 órakor

HEGEDŰS—KABOS—FEJES TERI—GOMBASZÖGI ELLA—SARKADI—VENDREY

Mozihelyárak

Holnap, kedden premier a Terézköruti Színpadon!

Kezdeté ¼9

Telefon: 263-54

nyörű, meleg, lírai baritonba hajló hangja van — csak ez is kövér. De ha ez egyszer koplalni kezd, akkor föl nem veszi vele a versenyt a Király-Színházról Marischka Hubertig senki sem. D'Arrigo volt még igen szimpatikus: elegáns volt és deccans, összes olaszos jambi-dolgait mellőzte csutál. Szó, ami szó, Urai, Kulinyi és Nagypöl urak úgy egyénileg, mint cégszerűen egész elsőrangban dolgoztak, amit a publikum bizonyára a legmesszebbmenően honorálni fog. Most pedig, angyalonn, áttérhetünk a Royal-operetthe.

— Halljuk, halljuk.

— Az új Zerkovitz-Szilágyi-műveket egy hat képűből álló kiállításos revü, van Lenne tizen-négy Zerkovitz-szám, amelyek között a legsiker-rültebb a második fölönös tangója és a „Hol vannak a régi csókos pesti éjszakák?” című romantikus szám, amelyek egyetlen hibája, hogy valahol a Bajza-utca sarkán komponáltak. A darab két főszerepét Somogyi Nusi és Dobos Annie játsszák. Somogyi Nusi egy „Miliári Malesi” játszik, aki azelőtt démon volt, szöke hajkoronájával, pirospettyes fehér ruhájában igazolja Beidhy Lászlót, aki oly sok zsenialitással a legszebb pesti csunya nő-nek keresztelte el. Dobos Annie rendkívül csinos, bájos, kellemes megjelenésű s főleg tehetséges fiatal hölgy, akinek szívesen elhisszük szerepének azt a mondatát, amely szerint éjszaka szépeket szokott álmodni. Főllép még Dénes trikóingben (kitűnő), Sárossy Mihály és Nina Payne, aki ördögös táncprodukciókkal élénkíti a minden bizonnyal sikeres revüvet. Ami a többi színházat illeti: a Vigszínház ma tartja az első komoly próbáját a Decall-darabot, amelynek premierjét még ki sem tűzték. A Trixie-(Magyar) Színházban pedig az új esztendő igazgatóváltásával kezdődik...

— No! Hogyan?

— Egyelőre csak a színház gazdasági hívat-lában, ahonnan Neumannnak még a Barátitól fogva hű barátja és familiesa, Leichter Gábor, akit rövid színházi pályája alatt igazán mindenki megszeretett (akinek csak egy pillanatig is dolga volt vele), a mai nappal — visszatért a Barátához. Was sicher, ist sicher! Utóda Lenkey

Zoltán, a Városi Színház volt gazdasági igaz-gatója. Belvárosi: Fazekas darabja, a főszerep-ben Beregivel, s végül új műsor lesz ezen a héten valamennyi kabaréban. Harmadikán a Teréz-körutiban, ötödikén az Andrássy-úton és hatodikán az Új Színházban.

— És szabadna tudnom, hogy maga, kedves Vezérem, hol töltötte a Szilvesztert?

— En, angyalom? Végigjártam, a kontroll miatt, amint ezt beljebb is olvashatja, az egész éjszakát, de három órakor már drán odahaza voltam. Tudja, kit nem láttam sehol, egész éjszaka?

— ?

— Az órgróft. Hiányzott is elegáns, karcsu figurája a pesti szilveszteri éjéből. Az órgróf ugyanis nem Pesten töltötte a Szilveszter-éjszakát. De ebben pletyka éppenséggel semmi sincsen.

— Hanem inkább miben?

— Hanem inkább abban, hogy mialatt péntek este egy banketten a legszökebb magyar prima-donnát Pest hercegisasszonyává választotta

egy jókedvű és nagyon előkelő társaság, az-alatt a kelenföldi vármágy egy sáros Packard-sportkocsi lihegett be a pesti éjszakába. A volan mellett a a titokzatos életű fiatalember állt, aki fél Európát rajongja be a primadonna nyomában s aki egy nagy karriér utolsó étlapjeitől három hónappal ezelőtt bizony csak amennyi gyalogosan, értsd: vonaton távo-zott a fővárosból. Újból van autója s Szilvesz-ter-éjszaka nyagban folyt körülötte a pezsgő... Tovább: vissza kell vonnom nagy föltűnést kellett mulhetti pletykámat: együtt voltak ugyan Tatán, de mégsem beültek ki. Szóval újból vissza az egész...

A VÁROSI SZÍNHÁZ OPERABERLOI

a január havi részleteket hétfőtől, január 2-ától 7-ig ázet-hetik a Városi Színház előcsarnokában levő bérleti pénztárában.

Január havi előadások helyében:
„Tannhäuser” (Gábor József vendégfőllépéssel).
„Traviata” (Alpár Gitta vendégfőllépéssel).
„Denevér” (Alpár Gitta vendégfőllépéssel).
„Hófehérke” (Rimsky-Korsakov-zenével).
Január első felében új bérlet jelentkezők még korlá-tolt számban előfordul a Városi Színház igazgatósága.

MOZI

A filmtechnika már megint tulszárnyalta önmagát

Evek óta folyik a vita a mozi hívei és ellen-ségei, valamint az optimista és pesszimista filmbarátok között arról, hogy a film művé-szeti és technikai fejlődése vajon elérte-e már a csúcspontját. Vannak, akik szerint a film már nem fejlődhetik tovább, viszont a film op-timista hívei igenis még hallatlan fejlődést remélnék és a jelek szerint ez utóbbiaknak lesz igazuk.

A Metre Goldwyn-gyár most „Betty és a regiment” cím-mel egy rendkívül érdekes filmet készített el, amelynek ötletét, néhol humoros, néhol drámai magaslatoikkal eme-lkedő témájához olyan filmet készített, amelyet még filmen nem láttunk. A film utolsó fölönzésában röplőgömbök és léghajók tömege szereznek egymást érik az alférfényes ug-rások, amelyeket fölülről, a levegőből fotográfáltak, úgy hogy

a filmen látható, amint az ejtőernyős pilóták százméte-reket esnek, zuhannak a levegőben, amíg az ejtőernyő kinyílik.

A várfagyaszlóan igazlmas jelenetek technikai megoldása, megrendezése és fotográfálása egyaránt a kinematográfia fejlődésbe vezető útját erősítik meg.
De művészetileg trágynban is tud nagy és újat produkálni a kinematográfia. Legutóbb „A halállegió” című film be-mutatójánál bizonyosodott be, hogy még mindig vannak új témák, új környezetek, amiket a film hozhat. Most a „Ha-lállegió” testvérfilmje, „A fehér órdögök” körül a buda-pesti közönség els. amelynek egy a „Betty és a regiment” című filmet, mint ezt a merészén igazlmas idegenlégiói bi-történetet a Royal-Apollo mutatja be és ebben a filmben az arab slavalg különleges, extravagáns művelésben ismét megismerhetünk a halállegiót. Az a fehér órdögök főszerepét Richard Barthelmuss játssza, akit már rég nem láttunk és akinek a neve már elvagy az jelelt, hogy magánúróju, bár igazlmas filmet kap a publikum.

Ez után a szerep után nincs egyéb kívánságom — mondta Georg O'Brien Budapesten

— A Fausti rendezőjének első amerikai filme —

Nemrégiben, az ősz folyamán Budapesten tartózkodott F. W. Murnau, a „Faust” rendező-je, akit európai működése után a Fox-film-gyár szerződtetett és Georg O'Brien, a legnép-szerűbb amerikai moziszínészek egyike. Tanul-mányuton voltak Budapesten és természetesen számos interjúban volt alkalmuk nyilatkozni eddigi munkájukról.

Az újságírók megelégedéssel állapították meg, hogy a két amerikai filmművészettel alk lehetett egyből beszélni, mint arról a filmről, amelyet nyáron rendezt be. F. W. Murnau, mint rendező és Georg O'Brien, mint főszereplő, F. W. Murnau szótlan száraz német ember, azt mondta, hogy ne kérjük tőle intervjút, a „Virradat” című film, majd fog beszélni helyette. Georg O'Brien viszont kifejez-te ezt:

— Ez után a szerep után nincs már egyéb kívánságom, mert ennél nagyobb, érdekesebb pályámat sohasem produkálhatok.

Enek a búszke kilentésnek az alapja az, hogy a „Vir-radat” című film, amelyet Sudermann írt meg, „Tiltsi utazás” című novellájából készített Murnau olyan egy-értelmű sajtosított aratót Amerikában és Németország-ban, amelyről még filmmel kapcsolatban nem is lehetett hallani. Valóságos csodaszámmal írtak róla a lapok és Murnau nem aint filmrendező, hanem mint kultúrlól beszélnek. Janet Gagner játssza a film női főszerepét és a

Egy nap, amely negyvenezer dollárba került

A sajtó az amerikai reklámírók nyomon mindennap fantasztikus adatokat közöl arról, milyen részre, mily-nen költséggel dolgoznak az amerikai filmgyárak. Ezek az adatok, bármily fantasztikusnak látszanak, nem min-díg túlságok, sőt leggyakrabban megfelelnek a valósá-gnak. A „New York Herald” című folyóirat például most egy Buster Keaton-interjúval közöl, amely-ben a kitaláló burleszkosok idel egyetlen filmjéről, a „Több, mint generál” című burleszkjától kezdve, mond el nagyon érdekes adatokat, amelyekkel aktualitást nyelvi, hogy a nagy apparátusok készült filmet csatárítottak utat-ta be Budapesten közönségnek az nagy mozgószínház, a Coria, Kamara, Décsi, Uránia és a Capital.

Buster Keaton ennek a filmnek az előkészületeiről a következők mondotta:

— Erdélyig az volt a tervünk, hogy Tennessee állam valamelyik elhagyott regényes vidékét készítsük el a földteleket, mert az 1862-es amerikai háborúban a filmben szereplő epizódja ott játszódott le. De Tennessee azóta annyira modernizálódott, hogy nagyon nehéz volt meg-felelő helyet találni. Végre Oregonban találtunk alkal-mas területet, ahol többmértékű szakszón kibéreltünk egy ottlakodó vasúti pályát és az egész környezetet átépítettük. A hídok, földések, házak, vasúti kocsi-k, mind a hatvanas évek kezdetéről vették magukra. Sok-ezer dollárba került a hatalmas munka, de megért.

— Hollywoodtól több ezer statisztát hívtunk magunkkal, csak itt volt a két elsőrendű katonai katonái. Egy-egy nagy általán filmkészítő Oregon egész lakosága csatlá-nzott. Rengeteget áldoztunk, hogy minden radis legyen.

Volt például nap, amelyet 40.000 dollár áldoztak ki.
— Ez volt az a nap, amikor az ego cserébe egy mo-dont a folyóba taszítottuk. Impozáns, féltelmes lát-svány nyújtott a filmben beállított epizódok is. Az az er-de valóban égett és bizony a földet elkeszítte után velem együtt az egész statiszták és az oregoni csendő-ség, bizottság kemény, megfeszített munkát végezt, hogy a filmet lokalizálja.

— A filmszakma Geiger Richard mellett. Az Országos Magyar Mozgóképkari Egyesület, mint a filmvállalatok érdekepviselete és a Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete, mint a moziengedélyesek szervezete értekezletet tartott, amelyen foglalkozott egy betilapnak Geiger Richard kormányfőtanácsos, az OMME elnöke és a Star vezérigazgatója el-len intézett támadásával. A két egyesület a tá-madással szemben a legmesszebbmenő ragasz-kodásról, bizalmáról és szeretetéről biztosította határozatában a megtámadott elnököt és elha-tározta, hogy rokonszenvének és bizalmának kül-dötséggel fog kifejezést adni.

Lábass

Juci

5

utolsó föllepése az
Andrássy-uti Színházban

Fleta, Schwarz Vera, Alpár Gitta
Tosca, Rigoletto

Január 13-án és 17-én díszelőadás lesz a Városi Színházban. Fleta, a világhírű tenorista 13-án a „Tosca”-ban, 17-én a „Rigoletto”-ban lép föl. Tosca: Schwarz Vera, a „Rigoletto”-ban Gilda: Alpár Gitta. Mindkét bariton szerepben Kovács Dezső, a wien Staatsoper magyar művésze lép föl. — Jegyek a Városi Színház pénztáránál és a jegyirodáknak.

ROTT-KOMÉDIA

Telefon: T. 277-80

Jókai-tér 10. szám

Még néhány napig az utólréhetlen decemberi műsor
?? Ervin Engel ??

Január 4-én a „Katicabogár” 75-ik előadása

Boldog Új Színházat kívánunk

VI, Révay-utca 18

Telefon: Teréz 214-22

VIGSZÍNHÁZ

Hétfő, szerda, péntek, vasárnap:

Kedd, csütörtök, szombat:

Póstáskisasszony

A templom egere

Lengyel Menyhért új színműve

Fodor László vigjátéka

KÖZGAZDASÁG

Viharfelhők...

A tulzásba vitt vámvédelem csődje

(A Reggel tudósítójától.) Merre nézzen a névtelen polgár e téli reggelen? Előre vagy hátra, az elmúlt esztendő sötét gondhalomjára, vagy a havas utra, amely az új év új gondjait felé kanyarog? Mert gond várja bőven a tizenkét új hónapnak minden napján, amely ma még az ismeretlen idő ködébe vész.

Emelkedő házár, emelkedő adó, csökkenő kereset és a kiszámíthatatlan sorsnak sok-sok szeszélye,

amelyben az a legfájdalmasabb és leggyötrőbb, hogy váratlanul tör le és készületlenül találja az élet utasát!

A remény, hogy érezhetően, lényegesen, gondkönyvitően javul meg életünk sorja az új esztendőben, nagyon esekély.

Izapos, kavargó és sötét lében forog meg a világ, hosszú évtizedekig tartott, amíg a gazdasági életnek az a rendje, amelyet a háború előtt úgy megszoktunk volt, miut a régi ruhát és a kitaposott cipőt, kialakult volt, évekig eltartott még, amíg az új gazdasági rend, amely a megváltozott életföltételeknek és az új politikai és vámhatalároknak megfelel, ki fog alakulni s az ember előre számolhat a fejlődésnek valószínű menetével. Sok jót tehat még a hivatalos proféta sem ígérhet. De viszont

nincs ok tulzott pesszimizmusra se, nincs ok arra, hogy sötét színben lássuk azt a kis világot, amely a trianoni határok között kiformálódott.

Az elmúlt évben, ezt szögezzük le tárgyilagossággal, javult a belső gazdasági helyzet. Emelkedett a fogyasztás, emelkedett a termelés, csökkent, bár nem lévián mértékben, a kamat s szaporodott a belső tőke. Ez a négy tényező együttesen nagyon respektábilis emlékedés erődjét mutatja. A kereskedelmi mérleg is a fogyasztás erős javulásáról tanuszkodik s hogy a fogyasztás nem jelenthette egyuttal

eladósodásunk nagymérvű emelkedését, azt a fizetésképtelenségek erős csökkenése teszi valószínűvé, mert

a múlt esztendővel szemben a csődök száma majdnem halva s a kényszeregyezségek száma ötven százalékkal csökkent.

Igaz, hogy két sötét vonás busítja el ezt a derűs képet. Az első a mezőgazdasági kivétel föltűnő tempócsökkenése: az új év elején még mindig igen jelentős készletek várnak kivételre s ez nemcsak árbeli kockázatot, hanem lényeges kamatvesztést is jelenthet tavaszig; a második, hogy azok az iparágak, amelyek a mezőgazdasággal szorosabb kapcsolatban állnak, nemcsak, hogy nem emelkednek a többi erősen védett iparágakkal egyenlő arányban, hanem erős csökkenési tendenciát mutatnak.

Vajon nem érkezett még el az ideje annak, hogy alapos revízió alá vegyük a magyar iparpolitikát,

amely az új béke nyolc esztendejében egymást váltó kormányok alatt mindig következetesen és ridegen protekcionista maradt? A magyar vámtarifa volt az első hares vámtarifa a Duna völgyében s bár az időközben megkötött kereskedelmi szerződések erős enyhülést hoztak, a haszon, amelyet az ország gazdasági életének jelentett, nagyon problematikus s

igen kézenfekvő a föltevés, hogy a magyar vámpolitika s a magyar mezőgazdasági kivétel ellanybulása között szoros okozati összefüggések vannak.

Néhány héttel ezelőtt az európai vámpolitikának két régi és nagyon tekintélyes harcosa, a francia Serruys és az osztrák Schüller, az egyik Genfben, a másik Londonban vallotta be megtért Saulus gyanánt az európai vámpolitika csődjét s jelentette be, hogy elkerült az idő az európai vámszerelésre s a vámpolitika általános revidícióra, mert a kétoldalú szerződések a háborúutáni megváltozott helyzetben képtelenek a károkat kiküszöbölni, amelyeket a hatalmas vámtarifák az egész európai gazdaságnak okoznak. E hasábkon érek óta harcolunk a tulzásba vitt vámvédelem ellen s a két nagy vámpolitikusnak e mea culpa igazolás gyanánt szolgál a vállveregető leintések ellenében, amelyekkel a vámvédelem pápai és profétái szerény megjegyzéseinket fogadták. A régi keretből kivett ország új életének berendezése, elismerjük, nehéz feladat, de

az egyoldalú vámvédelem, ma már látjuk, megoldatlanul hagyta a két legnagyobb problémát, amely Magyarországnak egén sötétlik.

Az új év küszöbén a komoly megügyelő nem hallgathatja el, hogy ennek

a küzködő országnak két nagy problémája van, amely sürgős megoldásra vár: az egyik a szellemi, a másik a falusi proletariátus problémája.

Ha van ország, amely ítízik a forradalmak-

tól és megrázkódtatásoktól, akkor Magyarország az. Nekünk elég volt a forradalmakból, az ellenforradalmakból, a vörös és fehér kuszakból, de az, aki nem látja, hogy a városi tömeglatások és udvari szobák mélyén s a magyar falu téli sötétjében viharfelhők gyűlnek!

Zárt bizottsági ülésen állapítják meg a kormánypártban azokat a súlyos veszteségeket, amelyeket a szövetkezetek tulzolt állami támogatása okozott

Bethlen január 12-ikén nyilatkozik a kormány szövetkezeti politikájáról

(A Reggel tudósítójától.) A kormány tagjai e héten sem tartják meg a szokásos heti minisztertanácsot, mert Bethlen miniszterelnök, akit kedden várnak haza Iukéről, mindössze egy napot fog Budapesten tölteni és ezután

a kormány több tagjával együtt elutazik Mezőhegyesre, a háromnapos téli vadászatra.

A miniszterelnök ezuttal ismét kitért az újkor szokásos politikai üdvözlések elől és politikai körökben ilyen körülmények között fokozott érdeklődéssel tekintenek a kormánypárt legközelebbi értekezlete elé, amelyet január 12-én fognak megtartani. Ezen az értekezleten Bethlen nyilatkozik fog a képviselőház új évi munkaprogramjáról és arról a nagy hullámozt fölvert akciónál is, amelynek célja

a szövetkezetek tulzolt állami támogatásának és az ezzel járó súlyos veszteségeknek megszüntetése.

Kormánypárti körökben úgy tudják, hogy a szövetkezeti politika visszasszágal ügyében Erdélyi Aladárnak újabb adatok állnak rendelkezésére és a kormánypárt vezetőségének törekvése az, hogy ezeket az adatokat ne a pártértekezlet, meg kevésbé a parlament nyilvánossága előtt, hanem

kormánypárti bizottság zárt ülésén vitassák meg

és keresessen orvoslást a bajokra. Pélmérült az a gondolat is, hogy ezeknek az adatoknak fölülvizsgálását parlamenti bizottságra bízzák, a szövetkezeteknek tulzolt állami támogatása ellen fölvonuló kormánypárti képviselők azonban nem helyeslik ezt a tervet, mert akkor a kormány politikát, sőt bizalmi kérdést csinálna az ügyből. A kormánypárt január 12-i értekezletén eszerint vagy a közgazdasági bizottságot, vagy külön pártbizottságot fognak megbíznai a szövetkezetek ügyében rendelkezésre álló adatok fölülvizsgálásával és a szövetkezeti törvény megfelelő módosítására irányuló megfelelő tervezet kidolgozásával.

Boldog új esztendőt

szerez magának, ha

Személyautót

vagy

Teherautót

vásárol, mert a legtekélyesebbet kapja és így nem terhelik a javítási gondok.

Kizárólagos képviselő:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt

V, Vilmos császár-ut 26 és 32

Telefon: Angol Magyar Bank

B. u. é. k.

Blockner J.

hirdetőirodája

Telefon: 217-02, 125-58, 232-45 IV, Sommelweis-u. 4

B. U. É. K.

MOSSE RUDOLF

HIRDETŐIRODÁJA

TELEFON: 208-39 ÉS 280-40 PODMANICZKY-UTCA 49

B. u. é. k.

LEOPOLD GYULA

hirdetőirodája

Alapítva 1896 VII, Erzsébet-körút 39 Telefon: József 421-55

B. U. É. K.

LEOPOLD CORNÉL

HIRDETŐIRODÁJA

TELEFON: T. 207-13 TERÉZ-KÖRUT 3

B. u. é. k.

Klein Simon hirdetőirodája, Országos Mozireklám-Vállalat

Telefon: J. 204-21 VIII, Róka Szilárd-u. 8

B. u. é. k.

TENZER GYULA

hirdetőirodája

Telefon: 205-56 Szervita-tér 3

B. U. É. K.

HARSÁNYI

HIRDETÉS • REKLÁM • PROPAGANDA IRODÁJA

TERÉZ 130-00 V, Erzsébet-tér 1

B. u. é. k.

BALOGH SANDOR

hirdetőirodája

Telefon: T. 157-85 V, Bálvány-utca 12

Butorhitel készpénzárban!

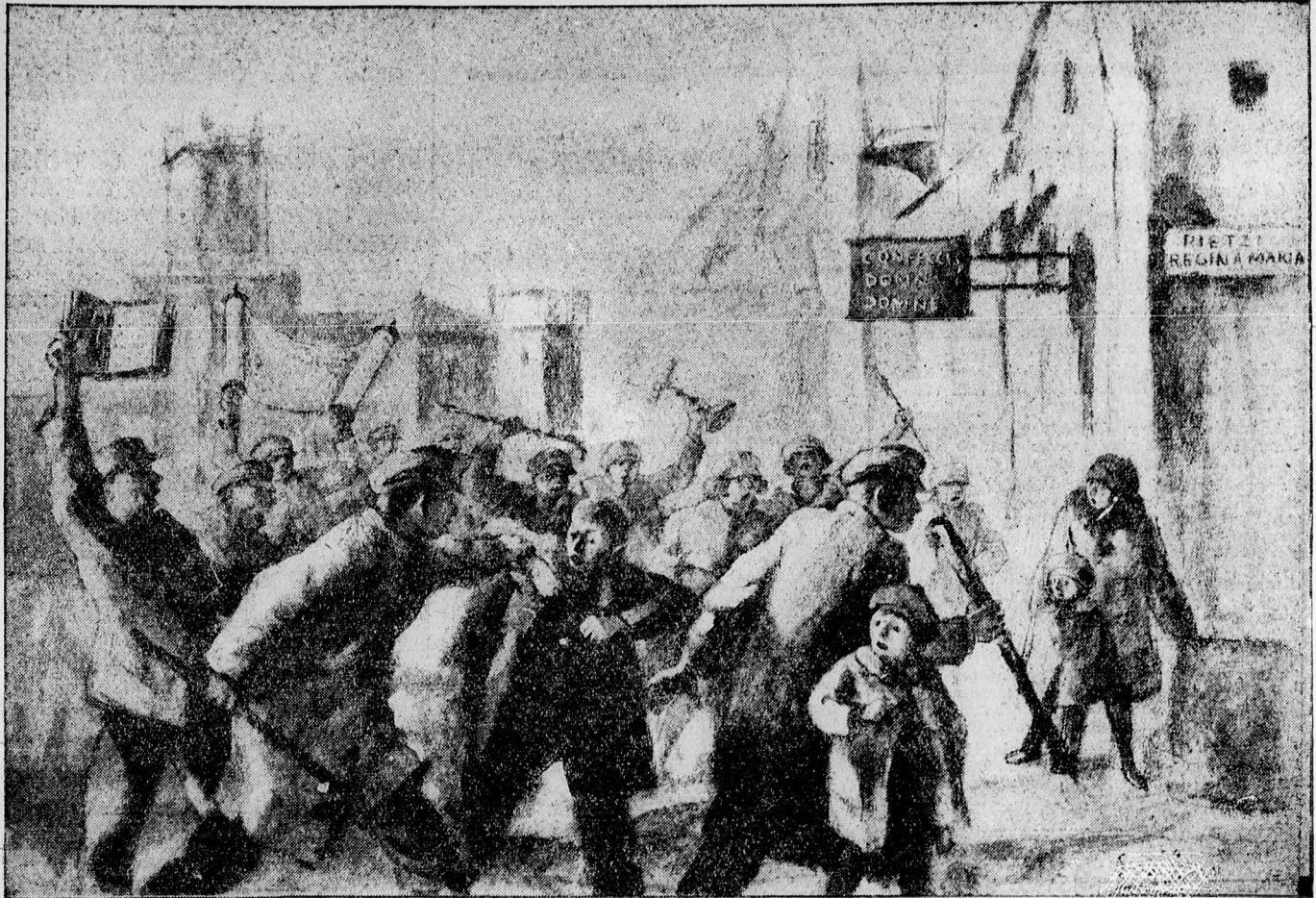
Eztidek óta a közismert butorhitel-osztályunkban hálozók, ebédők, ariszók nagy választékban, legkedvezőbb ártételekkel mellett

kaphatók „BOG-MIL“

Kereskedelmi Rt ezelőtt BALÁZS ES TÁRSA

butoráruháza, Budapest, Vilmos császár-ut 43

Közalkalmazottaknak legnagyobb kedvezmény

Nagyváradi emlék

(Eredeti rajz.)

VASÁRNAPI SPORT

Turázó csapataink közül a Bástya szenvedte az első vereséget

Külföldön turázó csapatainkról óriási késéssel érkeznek a telegramok, amelyek újabb sikerekről számolnak be, de a szegedi Bástya veresége is befutott.

Távirati jelentéseink a következők:

Kairó, január 1.

Az eddig még győztes Ferencváros legutóbb Kairó válogatottjaival került szembe.

A kairói csapatban több kiváló angol játékos szerepelt.

és így érthető, hogy a zöld-fehérek csak 1:1 arányú döntetlen eredményt tudtak elérni. Az értékes és izgalmas küzdelem után a pesti játékosokat melegen ünnepelte a könnyen legyőzhető közönség.

F.

Róma, január 1.

A szegedi Bástya a Lazioval szemben szerencsétlen mérkőzést vívott. Bár a mérkőzés egész ideje alatt a magyar csapat volt fölényben és az első félidőben vezetett is, egy váratlanul bekapott „öngól” teljesen összetört a csapatot és ezért végeredményben

a Bástya 3:1 (0:1) arányú vereséget szenvedett.

A vezető gólt Kronenberger lőtte, amelyet Cevenini egyenlített. Ezután Beck öngólt rúgott, majd Lamon lőtte az olaszok harmadik gólját.

B.

Berlin, január 1.

A Budapest Sport Egylet utolsó németországi mérkőzését is megnyerte 3:0 arányban. Hildesheim város válogatottjai ellen.

Ba.

Eötvös Zoltán újév napján olyan eredményeket ért el, hogy nemcsak a téli olimpiászon vesz részt, de a világbajnokságokban is

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap délelőtt, szélesedő időben, páratlanul kitűnő jég várta gyorskorcsolyázó versenyzőinket a BKE pályáján, ahol az elsőklasszisú gárdából Eötvös Zoltán, Erdélyi, Kauser és Belloni órákon át treníroztak. Különösen Eötvös tréningeredményeire voltak kíváncsiak a szakemberek, akik eleinte hinni sem akartak stopperjeiknek, mert

Eötvös 1500, 5000 és 10.000 méteren az általa tartott rekordokon belül futott

olyan puha, könnyed stílusban, ami még a laikusokat is lenyűgözte.

Eötvösön kívül Belloni keltett fölülést, aki a „jó embere”.

A tréning befejezése után alkalmunk volt a többszörös magyar bajnokkal beszélni, aki közömbös szerénységénél fogva csak ennyit mondott:

— Bár már 37 esztendő vagyok, még sohasem éreztem olyan ruganyosnak magamat, mint ebben a

szezonban. Az általam fölülált úgynevezett „szórazóidai gyakorlatok”-nak köszönhetően ezt.

... Eppen most értesültem arról, hogy a Főzintézet Központ áthátré szabadságot és így alkalmam lesz Larsen világbajnokkal újból együtt trenírozni, ami nagy előnyömre lesz.

Teljesen megbízható helyről nyert értesülések szerint

Eötvös Zoltán még ezen a héten Davosba utazik az Országos Testnevelési Tanács és a BKE támogatásával,

hogy a téli olimpiászt megelőző világbajnoki mittingen is résztvehessen.

Tréningeredményei alapján Eötvös már Davosban (február elején) a következő időket fogja elérni:

500 m.: 46 mp., 1500 m.: 2 p. 25 mp., 5000 m.: 8 p. 54 mp., 10.000 m.: 18 p. 30 mp.,

vagyis egyszerre a világbajnokságok közé kerül, amit tisztán páratlan szorgalmának és abszolút sportszerű életmódjának köszönhet.

Győzött a BKE

(A Reggel tudósítójától. Újév napján a fővárosban csak egyetlen sportesemény „zajlott”: le igazi szilveszterutáni hangulatban a városligeti műjégy pályán a BKE és a BBTE jég-hokki-csapatjai között.

Győzött a BKE 4:2 (0:0, 2:1) arányban.

A mezőny legjobb embere az ifjabb Minder volt, ő lőtte a vezető gólt, majd Lator 2:0-ra emelte a gólarányt. Ezután a fiatal gárda legkiválóbb tagja, a budai Bikár 2:1-re javított, pár perc múlva pedig Barcza egyenlített: 2:2. A vezetést utóból Minder szerezte meg a BKE-nek, míg az utolsó gól Weiner érdeme: 4:2.

Kedden kötik meg az osztrák-cseh futballbékét, Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Az osztrák és a cseh labdarúgó szövetség kiküldötti kedden Budweisban a legnagyobb békehangulatban jönnek össze, hogy a sportért-kezés újrafölvételét írásban is biztosítsák.

Lósport

1928-as versenynaptár.

A galoppversenyszezont az idén is a Lovaregylet nyitja meg. A szezon az idén később kezdődik és korábban zárul.

1928-ban egy versenynappal lesz kevesebb, mint tavaly. A versenyeket, épp úgy mint tavaly, szombat, vasárnap és ünnepnapokon rendezik, kivétel a májusi miting. Május 20-tól június 9-ig, a bécsi derbymiting idején, háromhetes szünet lesz. A lovaregyleti versenyek terminusai:

Április: 8, 9, 14, 15, 21, 22, 28, 29.

Május: 6, 8, 10, 12, 13, 15, 17, 19, 20.

Június: 9, 10, 16, 17, 23, 24, 29.

Július: 1, 7, 8, 14, 15, 21, 22, 28, 29.

Augusztus: 4, 5, 12, 15, 17, 19, 20, 25, 26.

Szeptember: 1, 2, 8, 9, 15, 16, 22, 23, 29, 30.

Október: 6, 7, 13, 14.

Felélős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság” könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-ú. 4.

Műszaki igazgató: Deutsch D.

Beröög újévi kíván

barátainak és üzletfeleinek

Schwarz József

hirdetések felvételi irodája, Budapest VI. Andrássy-út 7.
Telefon: 227-80
Alapítási év 1870